

תפסיר דס"ג

לה א) ת'ם ג'מע מוסי'.
 ג'מאעה' בני אסראיל וקאל
 להם. ה'דה אל'מור. אלד'י
 אמר אללה אן תצנע: ב) סת'ה
 אי'ם תצנע אלצנאי'ע ופי
 אליו'ם אלסאבע. י'פון ל'כם
 קודס'א. עטלה הי סבת ללה. כל
 מן עמל פ'יהא עמלא פליקתל:
 ג) לא תשעלו אלנ'אר. פי ג'מיע
 מ'סאכנ'כם. פי יום אלסבת:
 ד) פקאל מוסי' לג'מאעה' בני
 אסראיל קאיל'א. ה'ד'א
 אל'מור. אלד'י אמר אללה בה:

ויקהל

גדג
למנחת שבת
ושני וחמישי

לה א ויקהל משה את-
 כל-עדת בני ישראל
 ויאמר אלהם אלה
 הדברים אשר-צוה יהוה
 לעשות אתם: וכנש משה. ית כל
 כנשתא. דבני ישראל ואמר להון. אלין
 פתגמ'יא. דפקיד יי למעבד יתהון:
 ששת ימים תעשה
 מלאכה וביום השביעי

יהיה לכם קדש שבת שבתון ליהוה כל-העשה
 בו מלאכה יומת: שתא יומין תתעביד עבידתא. וביומא
 שביע'אה. יהי לכון קודשא. שבא שבתא קדם יי. כל דיעביד ביה.
 עבידתא יתקטיל: ג) לא-תבערו אש בכל משבת'יכם
 ביום השבת: לא תבערו'ן אישתא. בכל מותבניכון. ביומא
 דשבתא: פ) ויאמר משה אל-כל-עדת בני-
 ישראל לאמר זה הדבר אשר-צוה יהוה לאמר:

— כש"י —

המשכן, לומר שאינה דוחה את השבת:
 ג) לא תבערו אש. יש מרבתינו
 אומרים הבערה ללאו יצאת, ויש אומרים
 לחלק יצאת: ד) זה הדבר אשר צוה ה'.
 לי לאמר לכם:

לה ויקהל משה. למחרת יום הכפורים
 כשרד מן ההר, והוא לשון הפעיל, שאינו
 אוסף אנשים בידיים. אלא הן נאספים על פי
 דבורו, ותרגמו ו'אכנש: ז) ששת ימים.
 הקדים להם אזהרת שבת לצווי מלאכת

תפסיר רס"ג

וְאָמַר מֹשֶׁה. לְכָל פְּנֵשֶׁתָּא דְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְמִימַר. דִּין פְּתִגְמָא דְפִקִּיד יִי לְמִימַר:

ה קָחוּ מֵאֲתַכֶּם תְּרוּמָה
לִיהוָה כָּל נְדִיב לְבָו יְבִיאֵהָ
אֵת תְּרוּמַת יְהוָה זָהָב

וּכְסָף וְנַחֲשֶׁת: סְבוּ מִנְכוֹן
אֲפָרְשׁוּתָא קָדָם יִי. כָּל דִּיתְרָעֵי
לְבֵיתָא. יִיתֵי. יֵת אֲפָרְשׁוּתָא קָדָם יִי:

דְּהָבָא וְכֶסֶף וְנַחֲשָׁא: וְתַכְלֵת
וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ

וְעִזִּים: וְתַכְלָא וְאַרְגָּמָן. וְצִבְעֵי זְהוּרֵי וְבוּץ וְמַעֲזִי: וְעֵרַת אֵילָם

מְאֲדָמִים וְעֵרַת תְּחָשִׁים וְעֵצֵי שִׁטִּים: וּמִשְׁכֵּי דְדַכְרֵי

מְסוּמְקֵי. וּמִשְׁכֵּי סִסְגוּנָא וְאַעֵי שִׁטִּין: וְשֶׁמֶן לְמָאֹר

וּבְשָׂמִים לְשֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְלִקְטֹרֶת הַסַּמִּים:

וּמִשְׁחָא לְאַנְהָרוּתָא. וּבוֹסְמִיָּא לְמִשַׁח רְבוּתָא. וְלִקְטֹרֶת בּוֹסְמִיָּא:

ט וְאַבְנֵי-שֹׁהַם וְאַבְנֵי מְלֵאִים לְאַפּוֹד וְלַחֲשׂוֹן:

וְאַבְנֵי בּוֹרְלָא. וְאַבְנֵי אֲשֶׁלְמוּתָא. לְשִׁקְעָא בְּאִיפּוֹדָא וּבְחֹשֶׁן־אֵזָאוֹל:

ד וְכָל-חֶכֶם-לֵב בְּכֶם יְבִאוּ וַיַּעֲשׂוּ אֵת כָּל-אֲשֶׁר

צִוָּה יְהוָה: וְכָל חֶכְמֵי לְבָא דְבַכּוֹן. יִיתּוֹן וַיַּעֲבְדוּן. יֵת כָּל דְּפִקִּיד

יִי: אֵת-הַמִּשְׁכָּן אֵת-אֹהֶלוֹ וְאֵת-מִכְסֵהוּ אֵת-

— רס"י —

כ נְדִיב לְבָו. עַל שֵׁם שְׁלֵבּוֹ נְדָבוֹ קְרוּי נְדִיב
לְב. כְּבֵר פְּרָשְׁתֵי נְדָבַת הַמִּשְׁכָּן וּמְלֵאכְתּוֹ
בְּמִקּוֹם צִוְּאָתּוֹ: יֵת אֵת הַמִּשְׁכָּן. יְרִיעוֹת
הַתַּחֲתוֹנוֹת הַנִּרְאוֹת בְּתוֹכּוֹ קְרוּיִים מִשְׁכָּן:
אֵת אֹהֶלוֹ. הוּא אֹהֶל יְרִיעוֹת עִזִּים הָעֲשׂוּי
לְגַג: וְאֵת מִכְסֵהוּ. מִכְסֵה עוֹרוֹת הָאֵילִים

ה) אֵיתּוֹ מִן עַנְדְּכֶם בְּרִפְיעָה
לְלָה. כָּל מִן סְכִית נִפְסָה. יֵאתֵי
בְּרִפְיעָה לְלָה. דְּיָהָב וּוֹרֶק
וְנַחֲאִס: ו) וְאִסְמֵאֲנָגוֹן וְאַרְגָּמָן.
וְצִבְעֵי קְרִמִּז וְעֶשֶׂר וּמְרַעֲזָא:
ז) וְגִלּוּד כְּבֵאֵשׁ אֲדִים. וְגִלּוּד
דְּאֶרֶשׁ וְכֶשֶׁב אֶלְסָנִט: ח) וְדִהֶן
לְאֵלְאֲצִ'אָה. וְאַטִּיאַב לְדִהֶן
אֶלְמִסָּה. וּבְכִזֹּר אֶלְצִמוּגִי:
ט) וְחֵגְאָרְהִי בְלוּר. וְחֵגְאָרְהִי
נְצִיאַם. לְאֵלְצִדְרָה וְלְאֵלְפִדְנָה:
י) וְכָל חֶכְמֵי פִיכֶם. יְגוּ וַיַּעֲבְדוּ.
גְּמִיעַ מֵא אֲמַר אֵלְלָה בְּה:
יא) אֶלְמִסְכָּן וְכִבְאִיָּה וְגִ'טָּאָה.

תפסיד רס"ג

ושצ'צה. ותכ'אתגה
 ואמ'האגה. ועמ'דה וקואע'דה:
 (יב) ואלצ'נדוק ודהוקה
 ואלג'שא. ואלס'גף אלמ'סתור:
 (יג) ואלמ'אי'דה ודהוקהא וכל
 אנ'יתהא. ואלכ'בוז אלמ'וגה:
 (יד) ומנ'אר'ה אלצ'אה.
 ואנ'יתהא וסר'גהא. ודהן
 אלצ'אה: (טו) ומד'בח
 אלכ'בור ודהוקה. ודהן
 אלמ'סה. ובכ'זיר אלצ'מוג.
 וסתר באב כ'בא אלמ'סקן:

קָרְסִיוֹ וְאֶת־קִרְשָׁיו אֶת־

בְּרִיחָיו אֶת־עַמֻּדָיו

וְאֶת־אֲדָנָיו: יֵת מִשְׁכָּנָא. יֵת

פְּרִסְיָה וְיֵת חוֹפְאֵיָה. פּוּרְפוּהִי דְפּוּהִי.

עֲבֹרוּהִי עֲמוּדוּהִי וְסִמְכוּהִי: יֵב אֶת־

הָאָרֶץ וְאֶת־בְּדָיו אֶת־

הַכַּפֹּרֶת וְאֶת פֶּרֶכַת הַמָּסָךְ:

יֵת אֲרוֹנָא וְיֵת אֲרִיחֹהִי יֵת כְּפֹרֶתָא. וְיֵת

פְּרוּכְתָא דְפֶרְסָא: יֵג אֶת־הַשְּׁלֶחַן

וְאֶת־בְּדָיו וְאֶת־כָּל־כְּלָיו וְאֶת לֶחֶם הַפָּנִים:

יֵת פְּתוּרָא וְיֵת אֲרִיחֹהִי וְיֵת כָּל מְנוּהִי וְיֵת לֶחֶם אַפִּיָא:

יֵד וְאֶת־מְנַרְת הַמְּאֹר וְאֶת־כְּלֵיהּ וְאֶת־נֶרְתִיהּ

וְאֶת שֶׁמֶן הַמְּאֹר: וְיֵת מְנַרְתָּא דְאַנְהוּרִי. וְיֵת מְנַהּא וְיֵת

בוֹצִינְהָא. וְיֵת מִשְׁחָא דְאַנְהוּרֹתָא: טוֹ וְאֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת

וְאֶת־בְּדָיו וְאֶת שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְאֶת קְטֹרֶת

הַסַּמִּים וְאֶת־מָסַךְ הַפֶּתַח לַפֶּתַח הַמִּשְׁכָּן:

— כ"י —

ומחתות: נרתיה. לווי"ט זלעו בזבחים שהשמן
 והפתילות נתונין בהן: ואת שמן המאור.
 אף הוא צריך חכמי לב, שהוא משנה משאר
 שמנים, כמו שמפורש במנחות (דף פ"ו א)
 מגרגרו בראש הזית, והוא בתית ון:
 טו מסך הפתח. וילון שלפני המזרח שלא
 היו שם לא קרשים ולא יריעות:

והתקשים: יז ואת פרכת המסך. פרוכת
 המוצה. כל דבר המנין בין מלמעלה בין
 מכנגד, קרוי מסך וסכה, וכן (איו"ב א' ס') שכת
 בעדו, (כושט ז' ס') הנני שף את דרכך: יג לחם
 הפנים. כבר פרשתי (שמות כ"ב כ"א) על שם
 שהיו לו פנים לפאן ולכאן, שהוא עשוי כמין
 תבה פרוצה: יד ואת כליה. מלקחים

תפסיר רס"ג

טז) ומד'בח אלקראבין. ואלסרד אלנחאס אלד'י לה. ודהוקה וגמיע אניתה. ואלחוז' ומקעדה: יז) וקלוע אלצראדק. ועמדה וקואעדה. וסתר באבה: יח) ואותאד אלמסכן. ואותאד אלצראדק ואתנבהא: יט) ות'יאב אל'ושי. לאלכ'דמה פי אלקדס. ות'יאב אלקדס לתרון אל'מאם. ות'יאב בניה לאל'מאמה:

וַיַּת מַדְבַּחַא דְקַטְרַת בּוּסְמִיא וַיַּת
אֲרִיחֻהִי. וַיַּת מִשְׁחָא דְרַבּוּתָא. וַיַּת
קַטְרַת בּוּסְמִיא. וַיַּת פְּרָסָא דְתַרְעָא
לְתַרְע מִשְׁכְּנָא: **סד** אֵת | מִזְבַּח
הָעֹלָה וְאֵת-מִכְבַּר הַנְּחֹשֶׁת
אֲשֶׁר-לוֹ אֵת-בַּדְיוֹ וְאֵת-
כָּל-כֵּלָיו אֵת-הַכִּיֹּר וְאֵת-

כנו: ית מדבחא דעלתא. וית סרדא
דנחשא דיליה. ית אריחיה וית כל

מְנוּהֵי יַת פִּיּוּרָא וַיַּת בְּסִיסִיה: **סה** אֵת קַלְעֵי הַחֲצֵר
אֵת-עַמּוּדָיו וְאֵת-אֲדָנִיהָ וְאֵת מָסַךְ שַׁעַר

הַחֲצֵר: ית סרדי דרתא. ית עמודיה וית סמכהא. וית פרסא

דתרע דרתא: **סז** אֵת-יִתְדֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֵת-יִתְדֹת

הַחֲצֵר וְאֵת-מִיתְרֵיהֶם: ית ספי משכנא. וית ספי דרתא

וַיַּת אֲטוּנֵיהוֹן: **סח** אֵת-בְּגָדֵי הַשָּׂרָד לְשָׂרְת בַּקֹּדֶשׁ

אֵת-בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ לְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְאֵת-בְּגָדֵי בָנָיו

לְכַהֵן: ית לבושי שמושא לשמשא בקודשא. ית לבושי קודשא

— כ"י —

שנאמר (שמות כז יז) וּכְמֹשׁ עֲשֶׂה אִמָּה
קַלְעִים לְכַתֵּף: יח יִתְדֹת. לתקוע ולקשור
בְּהֶם סוּפֵי הַיְרִיעוֹת בְּאַרְץ שָׁלֹא יִנְעוּ בְרוּחַ:
מִיתְרֵיהֶם. חבלים לקשור: יט בְּגָדֵי הַשָּׂרָד.
לכסות הארון והשלחן, והמנורה והמזבחות
בְּשַׁעַת סְלוּק מִסְּעוֹת:

יח אֵת עַמּוּדָיו וְאֵת אֲדָנִיהָ. הרי חצר קרוי
כָּאֵן לְשׁוֹן זָכָר וְלְשׁוֹן נְקֵבָה, וְכֵן דְּבָרִים
הַרְבֵּה: וְאֵת מָסַךְ שַׁעַר הַחֲצֵר. וילון פרוש
לְצַד הַמְּזוּרָח עֲשָׂרִים אִמָּה אֲמֻצְעוֹת שְׁלֹרֻחַב
הַחֲצֵר, שְׁהִיָּה חֲמִשִּׁים רַחֲב, וְסְתוּמִין הַמְּנוּ
לְצַד צְפוֹן חֲמֵשׁ עֲשָׂרֵה אִמָּה וְכֵן לְדָרוֹם.

תפסיד רס"ג

(כ) פְּכִירֵג גְּמֵאעֵהוּ בְּנֵי אִסְרָאֵל
 מִן בֵּין יְדֵי מוֹסִי: (כא) וְאֵתוּ כָּל
 רֶגְלֵ סִכִּית נִפְסָה. וְכָל מִן רֵאִי
 רֵאִיָּה. בְּרַפִּיעָה לֵּלָה. לְצַנְעָהוּ
 כִּיבֵא אֶלְמַחְצִיר וּגְמִיעַ עֲמֵלָה.
 וְתֵיֵאֵב אֶלְקֹדֶס: (כב) אֵתָא
 בְּדֵאלֶךְ אֶלְדָּגָאֵל מַע אֶלְנָסָא.
 וּמִן כָּאן סְכִיֵּיא מְנָהֵם. אֵתָא
 חֲתִי בְּשִׁסְתִּינֵק וְשִׁנְף. וְכֵאֲתָם
 וְחִקָּאֵב וְסֵאִיר אֲנִיָּה אֶלְדָּיָהֵב.
 וְכָל מִן עֲזֹל עֲזֹלָא מִן אֶלְדָּיָהֵב
 לֵּלָה: (כג) וְכָל מִן וְגֵד
 עֲנֵדָה. אֶסְמֵאֲנָגוֹן וְאֶרְגָּוָן.
 וְצַבְגִּי קֶרְמִז וְעֶשֶׂר וּמְרַעְזָא.

לְאֶהֱרֹן כֹּהֵנָא. וְיֵת לְבוּשֵׁי בְנוֹהֵי
 לְשִׁמְשָׂא: כ וַיֵּצְאוּ כָּל-עַדְת
 בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִלְּפָנֵי מֹשֶׁה:
 וּנִפְקוּ. כָּל כְּנֻשְׁתָּא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן קֶדֶם
 מֹשֶׁה: (שע"ג) כ וַיָּבֹאוּ כָּל-אִישׁ
 אֲשֶׁר-נִשְׂאוֹ לְבוֹ וְכָל אֲשֶׁר
 נָדְבָה רוּחוֹ אֹתוֹ הֵבִיאוּ
 אֶת-תְּרוּמַת
 לְמַלְאכְתָּא אֶהֱל מוֹעֵד
 וְלְכָל-עֲבֹדָתוֹ וְלְבִגְדֵי

הַקֹּדֶשׁ: וְאֵתוּ. כָּל גֹּבֵר דְּאֶתְרַעֵי לְבִיָּה. וְכָל. דְּאֶשְׁלִימַת רוּחִיָּה
 עֲמִיָּה. אֵיִתִּיאוּ. יֵת אֶפְרָשׁוּתָא קֶדֶם יי. לְעֵבִידַת מִשְׁכַּן זְמָנָא וְלְכָל
 פּוֹלְחָנִיָּה. וְלְבוּשֵׁי קוֹדֶשׁ: כב וַיָּבֹאוּ הָאֲנָשִׁים עַל-
 הַנָּשִׁים כָּל | נְדִיב לֵב הֵבִיאוּ חָח וְנֹזֶם וְטַבַּעַת
 וְכוּמָז כָּל-כְּלִי זָהָב וְכָל-אִישׁ אֲשֶׁר הֵנִיף
 תְּנוּפֶת זָהָב לִיהוָה: וּמִיֵּתֵן גּוֹבְרִיָּא עַל נְשִׂיָּא. כָּל דְּאֶתְרַעֵי
 לְבִיָּה. אֵיִתִּיאוּ. שִׁירִין וְשִׁבִּין. וְעֲזֻקוֹן וּמַחוּךְ כָּל מִן דְּדָהֵב. וְכָל גֹּבֵר.
 דְּאֶרִּים. אֶרְמוֹת דְּהֶבָא קֶדֶם יי: כג וְכָל-אִישׁ אֲשֶׁר-נִמְצָא
 אֹתוֹ תְּכֵלֶת וְאֶרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ וְעִזִּים

— כש"י —

כז על הנשים. עם הנשים וסמוכין אליהם: נתון כנגד אותו מקום לאשה. ורבותינו פרשו
 חח. הוא תכשיט של זהב עגול נתון על שם כומז כאן מקום זמה: כג וכל איש אשר
 הורוע, והוא הצמיד: וכומז. כלי זהב הוא נמצא אהו. תכלת או ארגמן או תולעת

תפסיר דס"ג

וגלוד כּבּאש אָדִים. וגלוד דארש אָתּוּ בה: כד) וּכְל מִן רִפְיעָה רִפְיעָה לְלֵה. מִן אֶלְפִצְיָה וְאֶלְנָחֶאס. אָתּא בה לְלֵה. וּכְל מִן וְגַד עֲנֵדָה. כִּשְׁב סָנֵט. לְגַמִּיע צַנְעָה אֶלְעַמֵּל אָתּא בה: כה) וּכְל אֶמְרָאָה בְּצִירָה אֵן תִּגְזֹל בִּידְהָא. אָתּין מְגִזְזֵלָא. בֵּאלֵאסְמֵאֲנָגוֹן וְאֶלְאֶרְגֹּוֹן. וְאֶלְצַבְגִּי אֶלְקֶרְמוֹ וְאֶלְעֶשֶׂר: כו) וּכְל אֶמְרָאָה בְּלֵגִי מִן בְּצִרְדָּהָא. גִּזְלִין אֶלְמֶרְעֵזָא: כז) וְאֶלְאֶשְׂרָאָף אָתּוּ. בְּחֶגְרָהּ

וְעֹרֹת אֵילִם מֵאֲדָמִים
וְעֹרֹת תְּחָשִׁים הִבְיִאוּ: וְכָל
גִּבֹר דֹּאשְׁתִּכַּח עִמֶּיהָ. תִּכְלָא וְאֶרְגֹּוֹנָא.
וְצַבְעֵ זְהוּרִי וּבּוּץ וּמַעֲזִי. וּמִשְׁבֵּי דְדְכֻרִי
מְסוּמְקִי. וּמִשְׁבֵּי סָסְגֹוֹנָא אִיתִיאוּ:
כד כָּל-מֵרִים תְּרוּמַת כֶּסֶף
וּנְחֹשֶׁת הִבְיִאוּ אֵת תְּרוּמַת
יְהוָה וְכָל אֲשֶׁר נִמְצָא אֹתוֹ
עֲצֵי שֹׁטִים לְכָל-מְלָאכֶת
הָעֲבֹדָה הִבְיִאוּ: כָּל דְּאָרִים.

אָרְמוֹת כֶּסֶף וּנְחֹשֶׁת. אִיתִיאוּ. יָת אֶפְרָשׁוּתָא קְדָם יִי. וְכָל. דֹּאשְׁתִּכַּח
עִמֶּיהָ. אָעִי שֹׁטִין. לְכָל עֲבִידַת פּוֹלְחָנָא אִיתִיאוּ: כה וְכָל-אִשָּׁה
חֲכַמַת-לֵב בִּידֶיהָ טוֹן וַיְבִיאוּ מִטּוֹה
אֶת-הַתְּכֵלֶת וְאֶת-הָאֶרְגָּמֹן אֶת-תּוֹלְעַת הַשָּׁנִי
וְאֶת-הַשֵּׁשׁ: וְכָל אֶתְתָּא חֲכִימַת לְבָא בִידְהָא עֲזֹלָא. וּמִיתֵן כֶּד
עֲזֹיל. יָת תִּכְלָא וְיָת אֶרְגֹּוֹנָא. יָת צַבְעֵ זְהוּרִי וְיָת בּוּצָא:
כו וְכָל-הַנְּשִׁים אֲשֶׁר נָשָׂא לְבֶן אֶתְנָה בְּחֲכָמָה
טוֹן אֶת-הָעֵזִים: וְכָל נְשִׂיאָא. דֹּאֲתֶרְעִי לְבַהוּן. עֲמַהוּן בְּחֲכַמָּא.
עֲזֹלֵן יָת מַעֲזִיא: כז וְהַנְּשָׂאִם הִבְיִאוּ אֵת אַבְנֵי הַשֹּׁהַם

— כס"י —

שני או עורות אילים או תחשים כלם הביאו: אמר ר' נתן מה ראו נשיאים
להתנדב בהנפת המזבח בתחלה, ובמלאכת המשכן לא התנדבו בתחלה, אלא כך אמרו
הנשים אשר נשא לבן אתנה בחכמה
כי טון את העזים. היא היתה אמנות יתרה,
שמעל גבי העזים טוין אותן: כי והנשאם

תפסיר דס"ג

אלבלור. וְחַגְאֲרָהּ אֶלְנִצְאִים.
 לְאֶלְצֶדְרָה וְלֹאֲלִבְדָּנָה:
 (כח) וְאֶלְטִיב וְאֶלְדָּהָן.
 לְאֶלְאֲצִיָּאָה. וְדָהָן אֶלְמֶסַח.
 וּבְכִיזֵר אֶלְצֶמוּגִי: (כט) כְּדִיאָךְ
 כָּל רֶגֶל וְאֶמְרָאָה. סְכִית
 אֶנְפֶסְתֶּם. אֵן יֵאתוּ בְּשִׁי לְגִמִיע
 אֶלְצֶנְעָה. אֶלְתִּי אֶמֶר אֶלְלָה
 בְּהָא. אֵן תְּצַנַע בְּיַד מוֹסִי. אֶתוּ
 בְּהָא בְּנֵי אֶסְרָאִיל. תְּבַרְעָא
 לָלָה: (ל) פְּקָאֵל מוֹסִי לְבְנֵי
 אֶסְרָאִיל. אֶנְצִירוּ אֵן אֶלְלָה קֹד
 שְׂרָף אֶסֶם בְּצֶלְאֵל. אֶבְן אוּרִי
 אֶבְן חוּר מֵן סַבֵּט יְהוּדָה:

וְאֵת אֲבְנֵי הַמִּלֵּאִים
 לְאֶפֹד וְלַחֹשֶׁן: וְרִבְרִבְיָא
 אֵיתִיאוּ. יֵת אֲבְנֵי בּוֹרְלָא. וְיֵת אֲבְנֵי
 אֶשְׁלֶמוֹתָא. לְשִׁקְעָא בְּאֵיפּוֹדָא
 וּבְחוּשָׁנָא: כֹּה וְאֵת-הַבָּשָׂם
 וְאֵת-הַשֶּׁמֶן לְמָאֹר וְלַשֶּׁמֶן
 הַמִּשְׁחָה וְלַקְטֹרֶת הַסַּמִּים:
 וְיֵת בּוֹסְמָא וְיֵת מִשְׁחָא. לְאֶנְהָרוֹתָא.
 וְלִמִּשַׁח רְבוּתָא. וְלַקְטֹרֶת בּוֹסְמִיָּא:
 כֹּה כָּל-אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר
 נָדַב לִבָּם אֶתֶם לְהֵבִיא

לְכָל-הַמִּלֵּאכָה אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת
 בְּיַד-מֹשֶׁה הֵבִיאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל נְדָבָה לַיהוָה: כָּל
 גִּבּוֹר וְאֶתָּא. דְּאֶתְרַעֵי לְבַהוֹן עֲמַהוֹן. לְאֵיתָאָה לְכָל עֲבִידָתָא. דְּפִקִּיד יֵי.
 לְמַעֲבַד בִּידָא דְּמֹשֶׁה. אֵיתִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל. נְדַבְתָּא קְדָם יֵי: פ
 ❀ שִׁבְרִי בְּסַפְרֵי תַּיִסָּר ❀ (שלישי) (שני כשהן מחוברות) ❀ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רְאוּ קָרָא יְהוָה בְּשֵׁם בְּצֶלְאֵל בֶּן-
 אוּרִי בֶן-חוּר לְמִטָּה יְהוּדָה: וְאֶמֶר מֹשֶׁה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
 חֲזוּ. דְּרַבִּי יֵי בְּשׁוּם. בְּצֶלְאֵל. בֶּר אוּרִי בֶר חוּר לְשִׁבְטָא דְּיְהוּדָה:

כש"י

נְשִׂאִים יִתְנַדְּבוּ צְבוּר מַדָּה שְׁמִתְנַדְּבִין, וּמַדָּה
 שְׁמִחְסִירִים אֲנֹו מִשְׁלִימִין אוֹתוּ. בִּינון
 שְׁהַשְׁלִימוּ צְבוּר אֶת הַכֹּל, שְׁנֹאֲמֶר (שמוס לו ז)
 וְהַמְּלֵאכָה הַזֹּאת דִּים, אֲמָרוּ נְשִׂאִים מַדָּה
 עֲלִינוּ לַעֲשׂוֹת, הֵבִיאוּ אֶת אֲבְנֵי הַשֶּׁהָם וְגוֹי,
 לְכָף הַתְּנַדְּבוּ בְּחִנְפַת הַמְּזֻבָּח תְּחַלָּה. וְלִפִּי
 שְׁתַּעֲצְלוּ מִתְחַלָּה נְחֻסְרָה אוֹת מִשְׁמָם
 וְהַנְּשִׂאִים כְּתִיב: לַחוּר. בְּנָה שְׁלִמְרִים הִיָּה:

תפסיר רס"ג

וַיִּמְלֵא אֶתְּךָ רוּחַ אֱלֹהִים
בְּחַכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבִדְעָת
וּבְכָל־מְלָאכָה: וְאַשְׁלִים עִמִּיהָ
רוּחַ מִן קָדָם יי. בְּחַכְמָא בְּסוּכְלָתָנּוּ
וּבַמְדַע וּבְכָל עֲבִידָא: לֵב וְלַחֲשָׁב
מַחֲשַׁבְתָּ לַעֲשׂוֹת בִּזְהָב
וּבְכֶסֶף וּבְנַחֲשָׁת: וְלֹאֲלָפָא
אוּמְנֹן. לְמַעַבְדָּ בְּדִהָפָא וּבְכֶסֶפָא
וּבְנַחֲשָׁא: לֵב וּבְחַרְשָׁת אֲבָן
לְמַלְאָת וּבְחַרְשָׁת עֵץ
לַעֲשׂוֹת בְּכָל־מְלָאכָת

לא) ואִכְמַל פִּיה עֲלֵמָא מִן עַנְדָּא
 אֱלֹהִים בְּחַכְמָה. וּפְהֵם וּמַעֲרִפָּה
 בְּגִמְיַע אֲלֻצְנָאִיעַ: לֵב) וְחַאדְרָק
 בְּאַלְמִתָּן. בְּצַנְעָה אֲלֻדְיָהּ
 וְאַלְפִצְיָה וְאַלְנַחְאֵס: לֵב) וּבְכִרְט
 אֲלֻגְוָהָר. לְאַלְנֻצְיָאֵם וְנָגַר
 אֲלֻכְיָשֵׁב. וְעַמְל סְאִיר צְנָאִיעַ
 אֲלֻמְתָּן: לֵב) וְלֹאֲלֻתְעֵלִים גְּעַל פִּי
 יִדָּה. הוּ וְאַהֲלִיאַב אֲבָן אַחִיסְמֶךְ
 מִן סַבֵּט דִּין: לֵב) אִכְמַל פִּיהָמָא
 עֵלֵם אֲלֻחַכְמָה. אֵן יֻצְנְעוּ כָּל
 צְנַעָה אֲסַתְאד' וְחַאדְרָק.
 וְרֵאקֵם בְּאַלְאַסְמָאֲנֻגְוֹן וְאַל
 אֲרֻגְוָאן. וְאַלְצַבְג' אֲלֻקְרִמֹּז. וְאַל
 עֵשֶׁר וְחַאדְרָק. פִּיהָמָא צְאַנְעָאן
 כָּל צְנַעָה. וְחַאדְרָקָאן בְּאַלְמִתָּן:

מַחֲשַׁבְתָּ: וּבְאוּמְנֹת אֲבָן טָבָא. לְאַשְׁלֵמָא וּבְנִגְרוֹת אָעָא לְמַעַבְדָּ
בְּכָל עֲבִידָת אוּמְנֹן: לֵב) וְלַהֲזֹרֵת נָתַן בְּלִבּוֹ הוּא
וְאַהֲלִיאַב בֶּן־אַחִיסְמֶךְ לְמִטְהַ־דִּין: וְלֹאֲלָפָא יְהֵב
בְּלִבִּיהָ. הוּא וְאַהֲלִיאַב בְּרֵ אַחִיסְמֶךְ לְשַׁבְטָא דִּדָּן: לֵב) מְלֵא
אַתֶּם חַכְמַת־לֵב לַעֲשׂוֹת כָּל־מְלָאכָת חַרְשָׁא
וְחַשְׁבָּ וְרִקֵּם בְּתַכְלֵת וּבְאַרְגָּמֹן בְּתוֹלַעַת הַשָּׁנִי
וּבִשֵּׁשׁ וְאַרְגַּ עֵשִׂי כָּל־מְלָאכָה וְחַשְׁבֵי מַחֲשַׁבְתָּ:

— רס"י —

וְהוּא מְגִדוּלֵי הַשְּׁבָטִים, לְקִיּוֹם מַה
 שְׁנֵאֲמַר (מִיּוֹצֵ לֵב יֵט) וְלֹא נִכְרַ שׁוֹעַ לְפָנֵי
 דָּל:

לֵב) וְאַהֲלִיאַב. מְשַׁבֵּט דִּין מִן הַיְרֻדִין
 שְׁבָטִים מִבְּנֵי הַשְּׁפָחוֹת, וְהַשְּׁוֹהוּ
 הַמְשֻׁכָּן, לְבָצְלָאֵל לְמַלְאכָת הַמְשֻׁכָּן.

תפסיר דס"ג

לו א) פליצנעו דם וסאיר
אלחכמא. מן געל אללה פיהם
חכמה ופדם. אן יערפו ויעמלו
גמיע צנעה עמל אלקודס כמא
אמר אללה בה: ב) פנאדא
בהם מוסי' ובסאיר אלחכמא.
מן געל אללה פיהם חכמה. כל
מן ראא ראייה. אן יתקדם אלי'
אלצנאעה ליצנעהא: ג) פקבצו
מן בין ידי מוסי'. גמיע
אלדפיעה אלתי גאו בהא בני
אסראיל. לצנעה עמל אלקודס
לתעמל מנהא. ועאד אלקום
יאתונה. בבראעה פי כל גידאה:

אשלים עמהון חכימות לבא. למעבד
כל עבדת נגר ואומן. וצייר
בתכלא ובארגונא. בצבע זהרי.
ובבוץא ומחי. עבדי כל עבדא.
ומלפי אומנון: לו א) ועשה
בצלאל ואהליאב וכל
איש חכם-לב אשר נתן
יהוה חכמה ותבונה
בהמה לדעת לעשת את-
כל-מלאכת עבדת הקודש
לכל אשר-צוה יהוה:

ועבד בצלאל ואהליאב. וכל גבר חכים לבא. דיהב יי. חכמתא
וסובלתנותא בהון. למדע למעבד. ית כל עבדת פולחן קודשא. לכל
דפקיד יי: ב) ויקרא משה אל-בצלאל ואל-
אהליאב ואל כל-איש חכם-לב אשר נתן
יהוה חכמה בלבן כל אשר נשאו לבו לקרבה
אל-המלאכה לעשת אתה: וקרא משה. לבצלאל
ולאהליאב. ולכל גבר חכים לבא. דיהב יי. חכמתא בלביה. כל
דאתרעי לביה. למקרב לעבדתא למעבד יתה: ג) ויקחו
מלפני משה את כל-התרומה אשר הביאו בני
ישראל למלאכת עבדת הקודש לעשת אתה
והם הביאו אליו עוד נדבה בבקר בבקר:

תפסיר רס"ג

(ד) חתי' אתי גמיע אלחכמא. אלצאנעין גמיע צנעה' אלקודס. כל אמר מן פן צנעתה אלדי' הם יצנעון: (ה) פקאלו למוסי'. הודיא אלקום מפתרון אן יאתו. באפציל מן כפאיה' עמל אלצנאעה. אלדי' אמר אללה אן תעמל: (ו) פאמר מוסי'. ונודא בצות פי אלעספר. יקול. כל רגל ואמראה. לא יאת בשי בעד הדיא מן רפיעה' אלקודס. פאנקטע אלקום מן אלמגי בשיי: (ז) פכאן מא אתו בה.

ונסיבו מן קדם משה. ית כל אפרשותא דאיתיאו בני ישראל. לעבדת. פולחן קודשא למעבד יתה. ואנון. מיתן ליה עוד. נדבתא בצפר בצפר:

וַיבֹאוּ כָל-הַחֲכָמִים

הַעֲשִׂים אֶת כָּל-מְלֶאכֶת

הַקֹּדֶשׁ אִישׁ-אִישׁ מִמְּלֶאכֶתוֹ

אֲשֶׁר-הֵמָּה עֹשִׂים: וְאֵתוּ כָל

חֲפִימִיא. דְּעַבְדִּין. ית כל עבדת קודשא.

גְּבַר גְּבַר מִעֲבִידְתִּיהָ דְּאֲנוּן עַבְדִּין:

וַיֹּאמְרוּ אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר

מֵרַבִּים הָעַם לְהַבְיֵא מְדֵי הָעֲבָדָה לְמֶלֶאכֶה

אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ: וַאֲמָרוּ לְמֹשֶׁה לְמִימַר.

מִסְגֵּן עָמָּא לְאִיתָאָה. מסת פולחנא לעבדתא. דפקיד יי למעבד יתה:

וַיִּצְוּ מֹשֶׁה וַיַּעֲבִירוּ קוֹל בְּמַחֲנֶה לֵאמֹר אִישׁ

וְאִשָּׁה אֶל-יַעֲשׂוּ-עוֹד מְלָאכָה לְתַרוּמַת הַקֹּדֶשׁ

וַיִּכְלָא הָעַם מֵהַבְיֵא: וּפְקִיד מֹשֶׁה. ואעברו פרוז במשריתא

לְמִימַר. גְּבַר וְאִתָּא. לא יעבדון עוד. עבדא לאפרשות קודשא. ופסק

עָמָּא מִלְּאִיתָאָה: וְהַמְּלָאכָה הִיְתָה דִּים לְכָל-

— רס"י —

לו כ מדי העבדה. יותר מכדי צורך היתה דים לכל המלאכה. ומלאכת העבודה: ויכלא. לשון מניעה: והמלאכה ההבאה היתה דים שלעושי המושכן.

זולק הרקדוק: ויאמרו אל-משה לאמר מרבבים וכו'. אמרו לו להכריז כן וכן עשה, ויצו משה (כ"ל): ויעבירו קול במחנה לאמר. כן היה נוסח הכרוז:

שמו המור (ז) איש-איש. המנהג להפסיק מעט ביניהם.

תפסיד רס"ג

כפאיה. לגמיע אלצנאעה אן
 תעמל מנהא. ופאצ'לא:
 (ח) פצנע כל חכים מן אלצנאיע.
 נפס אלמספן עשר שקאק.
 מן עשר משזור. ואסמאנגון
 וארגואן וצבג' קרמו.
 צו'רא. צנעה' חאד'ק צנעהא:
 (ט) טול כל שקה. ת'מאניה
 ועשרין ד'ראע. וערצ'הא
 ארבעה' אד'רע. מסאחה
 ואחדה לגמיע אלשקאק:
 (י) וכייט כל כ'מס שקאק.
 אלואחדה מע אלכ'רי:

הַמְּלֶאכָה לַעֲשׂוֹת אֹתָהּ
 וְהוֹתֵר: וְעִבְדְתָא. הֹת מִסַּת. לְכָל

עִבְדְתָא לְמַעַבְד יְתָהּ. וִיתֵרַת: ס (דביעי)

ס' טלוט'ר בספרי
היטון ס' שני כשהן מחוברות בסת"י

ה וִיעֲשׂוּ כָל-חֲכַם-לֵב
 בַּעֲשֵׂי הַמְּלֶאכָה אֶת-
 הַמִּשְׁכָּן עֲשֵׂר יְרִיעַת שֵׁשׁ
 מִשְׁזֹר וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן
 וְתוֹלַעַת שָׁנִי כָּרְבִים

מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב עֲשֵׂה אֹתָם: וְעִבְדוּ כָל חַפְיָמֵי לְבָא. בְּעִבְדֵי
 עִבְדְתָא. ית משכנא עשר יריען. דבוןן שזיר.
 ותכלא וארגונא וצבע זהורי. צורת כרובין. עובד אומן עבד יתהון:
 ט אַרְךְ הִירִיעָה הָאֶחָת שְׁמֹנֶה וְעֶשְׂרִים בַּאֲמָה
 וְרַחֲב אַרְבַּע בַּאֲמָה הִירִיעָה הָאֶחָת מִדָּה אֶחָת
 לְכָל-הִירִיעֹת: אורכא דיריעתא חדא. עשרין ותמני אמין.
 ופותיא ארבע אמין. דיריעתא חדא. משחתא חדא לכל יריעתא:
 ד וַיַּחֲבֵר אֶת-חֲמֵשׁ הִירִיעֹת אֶחָת אֶל-אֶחָת
 וְחֲמֵשׁ יְרִיעֹת חֲבֵר אֶחָת אֶל-אֶחָת: וְלִפְיָ ית
 חמיש יריען. חדא עם חדא. וחמיש יריען לפיף. חדא עם חדא:

— רש"י —

לכל המלאכה. שלמשכן לעשות אותה. ולהותיר: והותר. כמו (שמות ס יב) והכבד את
 לבו, (מלכים ב' ג כד) והכפות את מואב:

תפסיד רס"ג

וַיַּעַשׂ לְלֵאָה תְּכֵלֶת עַל
 שֵׁפֶת הַיְרִיעָה הָאַחַת
 מִקְצֵה בַּמַּחְבֵּרֶת בֵּן עֲשָׂה
 בְּשֵׁפֶת הַיְרִיעָה הַקִּיצוֹנָה
 בַּמַּחְבֵּרֶת הַשְּׁנִייתָ: וְעָבַד עֲנוּבִין
 דְּתַכְלָא. עַל סַפְתָּא דִּירִיעָתָא חֲדָא.
 מִסְטָרָא בֵּית לֹפִי. בֵּן עָבַד בְּסַפְתָּא
 דִּירִיעָתָא. בְּסְטָרָא בֵּית לֹפִי תַנְיָנָא:
 חֲמִשִּׁים לְלֵאָה עֲשָׂה
 בִּירִיעָה הָאַחַת וְחֲמִשִּׁים
 לְלֵאָה עֲשָׂה בְּקִצֵּה
 הַיְרִיעָה אֲשֶׁר בַּמַּחְבֵּרֶת
 הַשְּׁנִייתָ מִקְבִּילַת הַלְּלֵאָה

(יא) וְצָנַע עָרִי מִן אִסְמַאנְגוֹן.
 פִּי חַאשִׁידָא אֶלְשִׁקָה אֶלְוַאחֲדָה.
 פִּי אֶלְטָרָף אֶלְמוֹלָף.
 (קרי: אֶלְמוֹלָף) וְכַדְאֵלְךָ צָנַע
 פִּי טָרָף אֶלְחַאשִׁידָה. אֶלְטָרָפָא.
 אֶלְמוֹלָפָה (קרי: אֶלְמוֹלָפָה)
 אֶלְתִּיאַנְיָה: (יב) וְצָנַע כִּמְסִין
 עֲרוּה פִּי אֶלְשִׁקָה אֶלְוַאחֲדָה.
 וְכִמְסִין עֲרוּה פִּי טָרָף אֶלְשִׁקָה.
 אֶלְמוֹלָפָה (קרי: אֶלְמוֹלָפָה)
 אֶלְתִּיאַנְיָה. וְגַעַל אֶלְעָרִי
 מִתְקַאבְלָה. אֶלְוַאחֲדָה מַע
 אֶלְאֶכְרִי: (יג) וְצָנַע כִּמְסִין
 שְׁצִיץ מִן דִּיהַב. וְוֹלָף
 (קרי: וְאֶלְף) אֶלְשִׁקָאָה. וְאֶחֲדָה
 מַע אֶלְאֶכְרִי בַּאֶלְשִׁצִיץ.
 פְּצָאָר אֶלְמַסְכֵּן וְאֶחֲדָא:
 (יד) וְצָנַע שְׁקָאָה מִן מַרְעִזָא.
 כִּבְאָא עֲלֵי אֶלְמַסְכֵּן. אֶחֲדִי

אַחַת אֶל-אַחַת: חֲמִשִּׁין עֲנוּבִין. עָבַד בִּירִיעָתָא חֲדָא. וְחֲמִשִּׁין
 עֲנוּבִין. עָבַד בְּסְטָרָא דִּירִיעָתָא. דְּבֵית לֹפִי תַנְיָנָא. מִכּוֹנֵן עֲנוּבִיָּא.
 חֲדָא לְקַבִּיל חֲדָא: וַיַּעַשׂ חֲמִשִּׁים קָרְסִי זָהָב וַיַּחְבֵּר
 אֶת-הַיְרִיעָתָא אֶחָת אֶל-אַחַת בְּקָרְסִים וַיְהִי
 הַמְּשָׁכָן אֶחָד: וְעָבַד. חֲמִשִּׁין פּוֹרְפִין דְּדָהָב. וְלִפְיָהּ יַת יְרִיעָתָא.
 חֲדָא עִם חֲדָא בְּפוֹרְפִיָּא. וְהָוָה מִשְׁכָּנָא חָד: פ וַיַּעַשׂ יְרִיעָתָא
 עֲזִים לְאֶהָל עַל-הַמְּשָׁכָן עֲשֵׂתִי-עֲשָׂרָה יְרִיעָתָא

זולק הדקדוק: וַיַּעַשׂ לְלֵאָה. השוא נע בעבור המאריך:

תפסיר רס"ג

עֶשֶׂר שִׁקָּה צְנֻעָהָ: טו) טוֹל כָּל שִׁקָּה תִּלְאֲתִין דִּירָאע. וְעֲרִצִּיהָ אַרְבַּעָה אַדְרָע. מִסָּאחָה וְאַחַדְהָ. לְאַחַדֵּי עֶשֶׂר שִׁקָּה: טז) וְכִיִּיט כִּיִּמס שִׁקָּאק עֲלֵי חֲדָה וְסַת שִׁקָּאק עֲלֵי חֲדָה: יז) וְצֻנַע כִּיִּמסִין עֲרוּהָ. פִּי חַאשִׁיחָה אֶלְשִׁקָּה. אֶלְטֶרְפָּא אֶלְמֹלְפָּה. (קֵרִי: אֶלְמֹאֶלְפָּה) וְכִיִּמסִין עֲרוּהָ פִּי חַאשִׁיחָה אֶלְשִׁקָּה. אֶלְמֹלְפָּה (קֵרִי: אֶלְ מֹאֶלְפָּה) אֶלְתֵּי אֲנִיָּה: יח) וְצֻנַע כִּיִּמסִין שִׁצִּיץ מִן נַחֲאס. לִיּוֹלָף (קֵרִי: לִיאֶלְף) אֶלְכִּיבָא לִיצִיר וְאַחַדָּא: יט) וְצֻנַע גִּטְאָא לֶאֱלִכִיבָא. מִן גְּלוּד כַּבָּאשׁ אֲדִים. וְגִטְאָא. מִן גְּלוּד דֶּאֲרֶשׁ

עֲשֶׂה אֲתָם: וְעֶבֶד יִרְעֶן דִּמְעוּזִי. לְפָרְסָא עַל מִשְׁכָּנָא. חֲדָא עֶשְׂרֵי יִרְעֶן עֶבֶד יִתְהוֹן: טו) אַרְךְ הִירִיעָה הָאֲחֹת שְׁלִשִׁים בָּאֲמָה וְאַרְבַּע אַמּוֹת רָחֵב הִירִיעָה הָאֲחֹת מְדָה אֲחֹת לְעִשְׂתֵּי עֶשְׂרָה יִרְיעֵת: אֹרְכָא דִירִיעֵתָא חֲדָא. תְּלַתִּין אַמּוּן. וְאַרְבַּע אַמּוּן. פּוֹתִיא דִירִיעֵתָא חֲדָא. מִשְׁחַתָּא חֲדָא. לְחֲדָא עֶשְׂרֵי יִרְעֶן: טז) וַיַּחְבֵּר אֶת־חֲמֵשׁ הִירִיעֵת לְבַד וְאֶת־שֵׁשׁ הִירִיעֵת לְבַד: וְלִפְיָ. ית

חֲמִישׁ יִרְעֶן לְחֹדֶה וְיֵת שִׁית יִרְעֶן לְחֹדֶה: טז) וַיַּעַשׂ לְלֹאֵת חֲמֵשִׁים עַל שְׁפַת הִירִיעָה הַקִּיצְנָה בַּמַּחְבֵּרֶת וְחֲמֵשִׁים לְלֹאֵת עֲשָׂה עַל־שְׁפַת הִירִיעָה הַחֲבֵרֶת הַשְּׁנִית: וְעֶבֶד עֲנוּבִין חֲמִשִּׁין. עַל סַפְתָּא דִירִיעֵתָא. בְּסִטְרָא בֵּית לּוּפִי. וְחֲמִשִּׁין עֲנוּבִין. עֶבֶד עַל סַפְתָּא דִירִיעֵתָא. דְּבֵית לּוּפִי תַנְנִנָּא: טז) וַיַּעַשׂ קֶרְסִי נְחֹשֶׁת חֲמֵשִׁים לְחֵבֶר אֶת־הָאֶהָל לְהִית אֶחָד: וְעֶבֶד. פּוֹרְפִין דְּנַחֲשׁ חֲמִשִּׁין. לְלַפְפָּא יֵת מִשְׁכָּנָא לְמַהוּי חֲדָ: טז) וַיַּעַשׂ מִכָּסָה לְאֶהָל עֲרַת אֵילָם מְאֲדָמִים וּמִכָּסָה עֲרַת תְּחָשִׁים

תפסיד רס"ג

מן פוק: כ) וְצַנֵּעַ אֶלְתִּכְיֹאתָג
לְאֶלְמִסְכֵּן. מִן כִּישָׁב אֶלְסִנְט
קִאיִמָא: כא) עֶשְׂרֵה אֲדִירֵע
טוֹל כָּל תְּכִיתָגָה. וְדִירָע וְנִצַּף
עֶרְצִיָּהָ: כב) וְלֵהָא צִירָאן
מְלִסְנָאן. אֶחְדֵּהמָא בֵּאוּזָא
אֶלְאֶכִּיר. כְּדִיאָךְ צָנַע. לְגַמִּיע
תְּכִיאתָג אֶלְמִסְכֵּן: כג) וְצַנֵּע
לְאֶלְמִסְכֵּן עֶשְׂרִין תְּכִיתָגָה. מִן
גְּהֵה מִדָּב אֶלְגִּנוּב: כד) וְצַנֵּע
אַרְבַּעִין קִאֶעֱדָה מִן פְּצִיָּה. תַּחַת
אֶלְעֶשְׂרִין אֶלְתִּכְיֹאתָג. קִאֶעֱדֵתִין
תַּחַת כָּל תְּכִיתָגָה לְצִירָאָהָ:

מְלִמְעֵלָה: וְעִבַד חוֹפָאָה לְמִשְׁכְּנָא.
דְּמִשְׁכְּבֵי דְכַרִּי מְסוּמְקִי. וְחוֹפָאָה. דְּמִשְׁכְּבֵי
סְסִגוּנָא מְלֵעִילָא: **ס (חמישי) ב** וַיַּעַשׂ
אֶת־הַקְּרָשִׁים לְמִשְׁכָּן עֲצֵי
שֹׁטִים עֲמֻדִים: וְעִבַד יָת דְּפִיָּא
לְמִשְׁכְּנָא. דְּאֶעִי שֹׁטִין קִימִין: **כא** עָשָׂר
אֲמֹת אַרְךְ הַקְּרֶשׁ וְאֲמָה
וַחֲצֵי הָאֲמָה רָחֵב הַקְּרֶשׁ
הָאֶחָד: עָשָׂר אֲמִין אֹרְכָא דְדָפָא.
וְאֲמֹתָא וּפְלָגוֹת אֲמֹתָא. פּוֹתִיא דְדָפָא חַד: **כב** שְׁתֵּי יָדָת
לְקֶרֶשׁ הָאֶחָד מְשֻׁלְּבֹת אַחַת אֶל־אַחַת בֵּין
עָשָׂה לְכָל קְרָשֵׁי הַמִּשְׁכָּן: תְּרִין צִירִין. לְדָפָא חַד.
מְשׁוּלְבִין. חַד לְקַבִּיל חַד. בֵּין עִבַד. לְכָל דְּפִי מִשְׁכְּנָא: **כג** וַיַּעַשׂ
אֶת־הַקְּרָשִׁים לְמִשְׁכָּן עֶשְׂרִים קְרָשִׁים לְפִאת
נֶגֶב תִּימָנָה: וְעִבַד יָת דְּפִיָּא לְמִשְׁכְּנָא. עֶשְׂרִין דְּפִין. לְרוּחַ עִיבֵר
דְּרוּמָא: **כד** וְאַרְבָּעִים אֲדָנִי־כֶסֶף עָשָׂה תַּחַת
עֶשְׂרִים הַקְּרָשִׁים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־הַקְּרֶשׁ
הָאֶחָד לְשְׁתֵּי יָדָתִיו וְשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת־
הַקְּרֶשׁ הָאֶחָד לְשְׁתֵּי יָדָתִיו: וְאַרְבָּעִין סְמְכִין דְּכֶסֶף.
עִבַד. תַּחּוֹת עֶשְׂרִין דְּפִין. תְּרִין סְמְכִין. תַּחּוֹת דָּפָא חַד לְתִרִין צִירוּהִי.
וְתִרִין סְמְכִין. תַּחּוֹת דָּפָא חַד לְתִרִין צִירוּהִי:

תפסיר רס"ג

כה) ולגאנב אלמסכן אלתיאני.
 מן גהדי מיהב אלשמאל. צנע
 עשרין תכיתגה: כו) ולהא
 ארבעין קאעדה מן פציה.
 קאעדתאן תחת כל תכיתגה:
 כז) ולמוכיר אלמסכן גרבא.
 צנע סת תכיתגה:
 כח) ותכיתגתין צנעהמא. לרפני
 אלמסכן. פי אלואותין:
 כט) פכנאת מעתדלה מן אספל.
 וגמיע פנאת מעתדלה מן פוק.
 בחלקה ואחדה. כדאד צנע
 לאלרפנין פליהמא: ל) פצארת
 תימאן תכיתגה וקואעדהא מן
 פציה. סתה עשר קאעדה.
 קאעדתאן תחת כל תכיתגה:

כד וְלִצְלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית
 לַפֶּאֱת צִפּוֹן עֲשֵׂה עֲשָׂרִים

קָרְשִׁים: וְלִסְטֵר מִשְׁכָּנָא. תַּנְינָא
 לְרוּחַ צְפוֹנָא. עֶבֶד עֲשָׂרִין דְּפִין:

כו וְאַרְבַּעִים אֲדָנִיהֶם כֶּסֶף
 שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרֶשׁ

הָאֶחָד וְשְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת

הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד: וְאַרְבַּעִין סְמָכִיהוּן
 דְּכֶסֶף. תְּרִין סְמָכִין. תַּחּוֹת דְּפֶא חַד.

וּתְרִין סְמָכִין. תַּחּוֹת דְּפֶא חַד:

כז וְלִירְכָתֵי הַמִּשְׁכָּן יִמָּה

עֲשֵׂה שְׁשֵׁה קָרְשִׁים: וְלִסְפֵי מִשְׁכָּנָא מְעַרְבָא. עֶבֶד שְׁתָּא

דְּפִין: כח) וְשְׁנֵי קָרְשִׁים עֲשֵׂה לְמִקְצַעַת הַמִּשְׁכָּן

בִּירְכָתִים: וּתְרִין דְּפִין עֶבֶד. לְזוּיָת מִשְׁכָּנָא. בְּסוֹפְהוּן: כט) וְהִיוּ

תּוֹאמִם מְלִמְטָה וַיַּחֲדוּ יִהְיוּ תַמִּים אֶל-רֵאשׁוֹ

אֶל-הַטַּבַּעַת הָאֶחָת בֵּין עֲשֵׂה לְשְׁנֵיהֶם לְשְׁנֵי

הַמִּקְצַעַת: והוּ מכונין מלרע. וכחדא. הוּ מכונין ברישיהוּן.

לעזקתא חדא. בן עבד לתרויהוּן. לתרתין זוּיין: ל) וְהִיוּ שְׁמֹנֶה

קָרְשִׁים וְאַדְנִיהֶם כֶּסֶף שְׁשֵׁה עֲשָׂר אֲדָנִים שְׁנֵי

אֲדָנִים שְׁנֵי אֲדָנִים תַּחַת הַקָּרֶשׁ הָאֶחָד: והוּ תמניא

דְּפִין. וְסְמָכִיהוּן דְּכֶסֶף. שְׁתַּת עֲשָׂר סְמָכִין. תְּרִין סְמָכִין תְּרִין סְמָכִין:

תפסיד רס"ג

לא) וְצַנַע אִמְהָאָג מִן כִּשְׁבִי
 אֶלְסָנִט. כְּמִסָּה. לְתַכְיֹאתָג גְּאֵנָב
 אֶלְמִסְכָּן אֱלוֹאֲחִיד: לָב) וְכִמְסָה
 אִמְהָאָג. לְתַכְיֹאתָג גְּאֵנָב
 אֶלְמִסְכָּן אֱלֹתֵי־אֲנִי. וְכִמְסָה
 אִמְהָאָג לְתַכְיֹאתָג אֶלְמִסְכָּן. פִּי
 מוֹכִירָה גִרְבָּא: לָג) וְצַנַע
 אֶלְמִהָג אֱלֹאֲוִסְט. מְנָה. נֶאֱפֵד
 פִּי גוֹף אֱלֹתֵי־אֲתָג. מִן אֶלְטָרָף
 אֱלִי אֶלְטָרָף: לֹד) וְאֶלְתַּכְיֹאתָג
 גִּשְׁאָהָא בְדִיהָב. וְצַנַע חֲלָקָהָא
 מִן דִּיהָב. מְכַאֲנָא לֹאֶלְאִמְהָאָג.
 וְגִישָׁא אֱלֹאֲמִהָאָג אִי־צִיא
 בְדִיהָב: לֹה) וְצַנַע אֶלְסָגָף. מִן
 אֶסְמִאֲנָגוֹן וְאֶרְגוֹאֲן. וְצַבְג'
 קֶרְמוֹ וְעֶשֶׂר מִשְׁזוֹר. צַנְעָה
 חֲאֲדִיק צַנְעָהָא צוֹרָא:

תַּחֲתוֹת דִּפְאָ חַד: לָא) וַיַּעַשׂ בְּרִיחֵי
 עֵצֵי שֹׁטִים חֲמֹשָׁה לְקִרְשֵׁי
 צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָת: וְעַבְד
 עֲבָרֵי דְאֵעֵי שֹׁטִין. חֲמֹשָׁא לְדַפֵּי סֶטֶר
 מִשְׁכְּנָא חַד: לָב) וַחֲמֹשָׁה בְּרִיחִים
 לְקִרְשֵׁי צֶלַע־הַמִּשְׁכָּן
 הַשֵּׁנִית וַחֲמֹשָׁה בְּרִיחִים
 לְקִרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן לִירְכַתֵּים
 יִמָּה: וַחֲמֹשָׁא עֲבָרִין. לְדַפֵּי סֶטֶר
 מִשְׁכְּנָא תַנְיָנָא. וַחֲמֹשָׁא עֲבָרִין לְדַפֵּי
 מִשְׁכְּנָא. לְסוּפְהוֹן מֵעֶרְבָא: לָג) וַיַּעַשׂ
 אֶת־הַבְּרִיחַ הַתֵּיכּוֹן לְבִרְחַת
 בְּתוֹךְ הַקִּרְשִׁים מִן־הַקְּצֵה אֶל־הַקְּצֵה: וְעַבְד יֵת
 עֲבָרָא מְצִיעָאָה. לְאֶעְבְּרָא בְּגוֹ דִּפְיָא. מִן סִיפֵי לְסִיפֵי: לֹד) וְאֶת־
 הַקִּרְשִׁים צִפָּה זָהָב וְאֶת־טַבַּעְתָּם עָשָׂה זָהָב
 בָּתִּים לְבְּרִיחִים וַיַּצֵּף אֶת־הַבְּרִיחִים זָהָב: וְיֵת דִּפְיָא
 חֲפָא דִּהָבָא. וְיֵת עִזְקַתְהוֹן עַבְד דִּהָבָא. אֶתְרָא לְעֲבָרֵי־אָ. וַחֲפָא יֵת
 עֲבָרֵי־אָ דִּהָבָא: לֹה) וַיַּעַשׂ אֶת־הַפְּרֹכֶת תְּכֵלֶת
 וְאֶרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזוֹר מַעֲשֵׂה חֹשֶׁב
 עָשָׂה אֶתְהָ כְּרִבִּים: וְעַבְד יֵת פְּרוּכְתָא. דִּתְכֵלָא וְאֶרְגוֹנָא.

וזלך הדקדוק: לָב) לְבִרְחַת בְּתוֹךְ הַקִּרְשִׁים. תֵּיבַת לְבִרְחַת בְּפִשְׁטָא אַחַת בְּתִיגָאֵן וְהִיא מְלַרְע:

תפסיד רס"ג

לז) וצנע לְהֵא אַרְבַּעַה עֶמֶד מִן סֵנֶט. וְגִשָּׂאֵהָ בְּדִיהָב. וְזֵרָאֲפִינְהָ דִיהָב. וְצֹאֲגִי לְהָא. אַרְבַּע קְוֹאֲעֵד מִן פְּצִי'ה: לז) וְצֹנֵעַ סִתְרָא לְבָאֵב אֱלֹכֵיבָא. מִן אֶסְמָאֲנִגּוֹן וְאַרְגָּוָאן. וְצִבְגִי קֶרְמִז וְעִשָּׂר מִשְׁזוֹר. צִנְעָהִי רֵאֲקָם: לח) וְעִמְדָהָא כִּימְסָה וְזֵרָאֲפִינְהָ. וְגִישָׂא רִוְסָהִם. וְטִלְאֵהָ דִיהָב. וְקְוֹאֲעֵדָהָא כִּימְסָה מִן נְחָאֶס: לז א) וְצֹנֵעַ בְּצִלְאֵל אֱלֻצְנֵדוֹק מִן כִּישָׁב אֱלֻסְנֵט. דְרֵאֲעִין וְנִצְפִי טוֹלָה. וְדִרְאֵעַ וְנִצְפִי עֵרְצִי'ה. וְדִרְאֵעַ וְנִצְפִי סִמְפָּה:

וְצִבְעֵ זְהוּרִי וּבּוּץ שְׁזִיר. עוֹבֵד אוֹמָן. עֶבֶד יִתְה צוֹרֵת כְּרוֹבִין: לז וַיַּעַשׂ לָהּ אַרְבַּעַה עֶמֶדֵי שְׁטִים וַיִּצַּפֵּם זָהָב וַיִּזְקֵם לָהֶם אַרְבַּעַה אֲדָנִי-כֶסֶף: וְעֶבֶד לָהּ. אַרְבַּעַה עֶמֶדֵי שְׁטִין. וְחִפְנוֹן דִּהֶבָא. וְוִיהוֹן דִּהֶבָא. וְאַתִּיךְ לְהוֹן: אַרְבַּעַה סְמְכִין דְכֶסֶף: לז וַיַּעַשׂ מִסְךְ לְפֶתַח הָאֹהֶל תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזוֹר מְעֻשָׂה רֵקָם: וְעֶבֶד

פְּרָסָא לְתֵרַע מִשְׁבָּנָא. דְתִכְלָא וְאַרְגָּוָנָא. וְצִבְעֵ זְהוּרִי וּבּוּץ שְׁזִיר. עוֹבֵד צִיִּיר: לז וְאֶת-עֶמֶדֵי חֲמֹשֶׁה וְאֶת-וִוִיָּהֶם וְצִפָּה רֵאֲשִׁיָּהֶם וְחֲשֻׁקֵיהֶם זָהָב וְאֲדָנִיָּהֶם חֲמֹשֶׁה נְחֹשֶׁת: וְיָת עֶמּוּדוֹהִי חֲמֹשָׁא וְיָת וְוִיהוֹן. וְחִפִּי רֵישִׁיהוֹן. וְכַבּוּשִׁיהוֹן

דִּהֶבָא. וְסְמְכִיהוֹן חֲמֹשָׁא דִּנְחֹשָׁא: פ שלישי כשהן מחוברות בסת"י

לז א וַיַּעַשׂ בְּצִלְאֵל אֶת-הָאֲרוֹן עֲצֵי שְׁטִים אֲמָתִים וְחֲצֵי אַרְכּוֹ וְאֲמָה וְחֲצֵי רַחְבּוֹ וְאֲמָה וְחֲצֵי קִמְתּוֹ: וְעֶבֶד בְּצִלְאֵל. יָת אֲרוֹנָא דְאֲעִי שְׁטִין. תְּרֵתִין אֲמִין וּפְלָגָא אֲוֶרְכִיָּה. וְאֲמָתָא וּפְלָגָא פּוֹתִיָּה. וְאֲמָתָא וּפְלָגָא רִוְמִיָּה:

— כט"י —

לז 6 וַיַּעַשׂ בְּצִלְאֵל. לפי שנתן נפשו על המלאכה יותר משאר חכמים, נקראת על שמו:

תפסיר רס"ג

(ב) וג'שאה בְּדִהֵב כִּי־אֵלֶיךָ. מן די־אֵכֵל וּמִן כִּי־אֵרְגָה. וְצָנַע לֵה. זִיגָא מִן דִּי־הֵב מְסִתְדִירָא: (ג) וְצִאגִי לֵה אַרְבַּע חֻלְקִין מִן דִּי־הֵב. וְגַעֲלֵהָא פִי אַרְבַּע גְּהֵאֲתֵהּ. חֻלְקֵתִין מִן גְּאֻנְבָה אֱלוֹאֲחֵהּ. וְחֻלְקֵתִין מִן גְּאֻנְבָה אֱלֹתֵי־אֲנִי: (ד) וְצָנַע דִּהֻקָא מִן כִּי־שֵׁב אֶל־סֹנֵט. וְגִשְׂאֵהָא בְּדִי־הֵב: (ה) וְאֵדְכִיל אֶל־דִּהֻקָא פִי אֶל־חֻלְקִין. עֲלֵי גְאֻנְבֵי אֶל־צִנְדֻק לִי־חֻמְלָא בְּהָא: (ו) וְצָנַע גִּשְׂאֵא מִן דִּי־הֵב כִּי־אֵלֶיךָ. דִּירָאֵעִין וְנִצַּף טוּלָה. וְדִירָאֵעִין וְנִצַּף עֲרֻצָה: (ז) וְצָנַע כְּרוּבִין מִן דִּי־הֵב. מְצַמְתִּין צָנַעֲהֻמָא. מִן טְרַפֵי אֶל־גִּשְׂאֵא:

וַיִּצְפְּהוּ זָהָב טְהוֹר מְבִית
וּמַחֲוִין וַיַּעַשׂ לוֹ זָר זָהָב
סָבִיב: וַחֲפָהִי. דְּהֵב דְּכִי מַגִּיו וּמִבְּרָא.
וְעִבְד לִיהָ. זִיר דְּדֵהֵב סְחֹר סְחֹר:
וַיִּצַק לוֹ אַרְבַּע טַבַּעֹת
זָהָב עַל אַרְבַּע פַּעֲמֹתָיו
וּשְׁתֵי טַבַּעֹת עַל־צִלְעוֹ
הָאֶחָת וּשְׁתֵי טַבַּעֹת
עַל־צִלְעוֹ הַשְּׁנַיִת: וְאֶתִּיד לִיהָ.
אַרְבַּע עֲזָקוֹן דְּדֵהֵב. עַל אַרְבַּע זְוִיֹּתֶיהָ.
וְתַרְתִּין עֲזָקוֹן. עַל סְטֵרִיָּה חֵד. וְתַרְתִּין
עֲזָקוֹן. עַל סְטֵרִיָּה תַנְנִינָא: וַיַּעַשׂ

בְּדֵי עֲצֵי שִׁטִּים וַיִּצַּף אֹתָם זָהָב: וְעִבְד אֲרִיחֵי דְאֵעִי
שִׁטִּין. וַחֲפָא יְתֵהוֹן דִּהֲבָא: וַיִּבֵּא אֶת־הַבָּדִים בְּטַבַּעֹת
עַל צִלְעֹת הָאָרֶץ לְשֵׂאת אֶת־הָאָרֶץ: וְאֵעִיל יְת
אֲרִיחֵיא בְּעֹזְקָתָא. עַל סְטֵרֵי אֲרוֹנָא. לְמַטְל יְת אֲרוֹנָא: וַיַּעַשׂ
כַּפֹּרֶת זָהָב טְהוֹר אֲמָתִים וַחֲצִי אַרְכָּה וְאִמָּה
וַחֲצִי רַחְבָּה: וְעִבְד כַּפֹּרֶתָא דְּדֵהֵב דְּכִי. תַרְתִּין אֲמִין וּפְלָגָא
אוּרְכָה. וְאִמָּתָא וּפְלָגָא פּוֹתִיָּה: וַיַּעַשׂ שְׁנֵי כְּרָבִים זָהָב
מְקֻשָּׁה עֲשָׂה אֹתָם מִשְׁנֵי קָצוֹת הַכַּפֹּרֶת: וְעִבְד.
תַרְתִּין כְּרוּבִין דְּדֵהֵב. נְגִיד עִבְד יְתֵהוֹן. מְתַרִין סְטֵרֵי כַּפֹּרֶתָא:

תפסיד רס"ג

ח) אחדהמא מן גאנבה
אלאימן. ואלאכיר מן גאנבה
אלאיסר. מן נפס אלג'שא.
צנעהמא מן טרפיה: ט) פכאנא
אלכרובין באסטין אגנתהמא
אלי פוק. ומצללן בדהא עלי
אלג'שא. וגוהמא אלואחד
אלי אלכיר. ואלי אלג'שא
כנאת וגוהמא: י) וצנע
אלמאידה מן כשב אלסנט.
דראעין טולהא ודראע
ערציהא. ודראע ונצף
סמפהא: יא) וגשאהא בדיהב
כאלן. וצנע להא. זיגא מן
דיהב מסתדירא: יב) וצנע להא
חאפה. מקדאר קבציה
מסתדירא. וצנע להא זיגא מן
דיהב. לחאפתהא מסתדירא:

ח כָּרוֹב־אֶחָד מִקְצֵה מִזֶּה
וּכְרוֹב־אֶחָד מִקְצֵה מִזֶּה
מִן־הַכַּפֹּרֶת עֲשֵׂה אֶת־
הַכָּרֹבִים מִשְׁנֵי (כ' קצוותיו)

קְצוֹתָיו: כָּרוֹבָא חַד מִסְטָרָא מְכָא.
וּכְרוֹבָא חַד מִסְטָרָא מְכָא. מִן כְּפוּרְתָא.
עֲבַד יֵת כָּרוֹבֵיָא מִתְרִין סְטְרוּהֵי:
ט וִיֵהִיו הַכָּרֹבִים פְּרָשִׁי
כְּנָפִים לְמַעַלָּה סְכָכִים
בְּכַנְפֵיהֶם עַל־הַכַּפֹּרֶת
וּפְנֵיהֶם אִישׁ אֶל־אָחִיו אֶל־
הַכַּפֹּרֶת הָיוּ פְּנֵי הַכָּרֹבִים:

והו כרוביא פריסין גדפיהון לעילא. מטלן בגדפיהון על כפורתא.
ואפיהון חד לקביל חד. לקביל כפורתא. הו אפי כרוביא:

ו וַיַּעַשׂ אֶת־הַשְּׁלֶחַן עֲצֵי שֹׁטִים
אֲמָתִים אָרְכוֹ וְאַמָּה רָחְבוֹ וְאַמָּה וַחֲצִי קִמְתּוֹ:
וְעֲבַד יֵת פְּתוּרָא דְאֲעֵי שֹׁטִין. תַּרְתִּין אַמִּין אֹרְכֵיהּ וְאַמָּתָא פּוּתֵיהּ.
וְאַמָּתָא וּפְלָגָא רּוּמֵיהּ: ז וַיַּצַּף אֹתוֹ זָהָב טְהוֹר וַיַּעַשׂ
לוֹ זָרְזָהָב סָבִיב: וְחָפָא יֵתִיהּ דְהַב דְכִי. וְעֲבַד לִיהּ זִיר דְדַהַב
סְחֹר סְחֹר: ח וַיַּעַשׂ לוֹ מִסְגֶּרֶת טַפַּח סָבִיב וַיַּעַשׂ
זָרְזָהָב לְמִסְגֶּרְתּוֹ סָבִיב: וְעֲבַד לִיהּ גְדַנְפָא.

סְחֹר סְחֹר בְּסִפְרֵי תַיִט

תפסיר רס"ג

יג) וצאג' להא ארבע חלק מן דיהב. וגעל אלחלק פי ארבע גהאתהא. אלתו לארבע ארגלהא: יד) אמאם אלהאפה. פנאת אלחלק. מכאנא לאלדהוק. לתחמל בהא אלמאידה: טו) וצנע אלדהוק מן כישב אלסנט. וגשאהא בדיהב. לתחמל בהא אלמאידה: טז) וצנע אלאנה אלד' עליהא. אלקצאע ואלדרוג ואלמדאקין. אלד' תג'טא בהא. מן דיהב כאלין: יז) וצנע אלמנארה מן דיהב כאלין.

רומיה פושכא סחור סחור. ועבד זיר דדהב. לגדנפיה סחור סחור: יג) ויצק לו ארבע טבעת זהב ויתן את הטבעת על ארבע הפאת אשר לארבע רגליו: ואתיך ליה. ארבע עזקן דדהב. ויהב ית עזקתא. על ארבע זויתא. דלארבע רגלוהי: יד) לעמת המסגרת היו הטבעת בתים לבדים לשאת את השלחן: לקביל גדנפא. הואה עזקתא. אתרא לאריחיא.

למטל ית פתורא: טו) ויעש את הבדים עצי שטים ויצר אתם זהב לשאת את השלחן: ועבד ית אריחיא דאעי שטין. וחפא יתהון דהבא. למטל ית פתורא: טז) ויעש את הכלים אשר על השלחן את קערותיו ואת כפתיו ואת מנקיתיו ואת הקשות אשר יסך בהן זהב טהור: ועבד. ית מניא דעל פתורא. ית מגסוהי וית בזבוהי וית מכילתיה. וית קסותא.

דיתנסך בהון. דדהב דכי: פ) (שטי) (שלישי כשהן מחוברות)

ד) ויעש את המנרה זהב טהור מקשה עשה

זולק הדקדוק: ט) ואת מנקיתיו. תיבת ואת בפשטא ובצירי:

תפסיר רס"ג

מצמתה צנעהא ארגלהא
 וקצבתיא. וגאמאתהא.
 ותפאפיתחהא וסואסנהא מנהא
 כנאת: יח) וסת קצבאת.
 כארגאת מן גאנביהא.
 ת'לאת' קצבאת מן גאנבהא
 אלואחד. ות'לאת' קצבאת מן
 גאנבהא אלתי'אני: יט) ת'לאת'
 גאמאת מל'וזאת. פי כל קצבה
 תפאחה וסוסנה. כד'אך
 צנע לאלסת אלקצבאת.
 אלכ'ארגאת מנהא: כ) ופי נפס
 אלמנארה ארבע גאמאת.
 מל'וזאת. ותפאפיתחהא
 וסואסנהא: כא) ותפאחה
 תחת כל קצבתין מנהא.
 כד'אך לאלסת אלקצבאת.

אֶת־הַמְּנֶרֶה יִרְכֶה וְקָנָה
 גְּבִיעֵיהָ כַּפְתָּרִיהָ וּפְרָחֶיהָ
 מִמֶּנֶה הָיוּ: וְעָבַד יֵת מְנֶרֶתָא דְדַהַב
 דְּכִי. נְגִיד. עָבַד יֵת מְנֶרֶתָא שְׂדֵה וְקָנָה.
 כְּלִידָהָ. חֲזוּרָהָ וְשׁוֹשְׁנָהָ מִנֶּה הָוּ:
 וְשֵׁשֶׁה קָנִים יִצְאִים
 מִצְדָּהּ שְׁלֹשָׁה | קָנֵי מְנֶרֶה
 מִצְדָּהּ הָאֶחָד וְשְׁלֹשָׁה קָנֵי
 מְנֶרֶה מִצְדָּהּ הַשְּׁנַיִם: וְשֵׁתָא
 קָנִין. נְפָקִין מִסְטְרָהָ. תְּלָתָא קָנֵי
 מְנֶרֶתָא. מִסְטְרָה חַד. וְתְלָתָא קָנֵי
 מְנֶרֶתָא. מִסְטְרָה תְּנִינָא: וְשֵׁתָא

גְּבִעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקָנָה הָאֶחָד כַּפְתָּר וּפְרָח
 וְשֵׁלֶשָׁה גְּבִעִים מְשֻׁקָּדִים בְּקָנָה אֶחָד כַּפְתָּר
 וּפְרָח בֵּין לְשֵׁשֶׁת הַקָּנִים הַיִּצְאִים מִן־הַמְּנֶרֶה:
 תְּלָתָא כְּלִידִין. מְצִירִין. בְּקָנִיא חַד חֲזוּר וְשׁוֹשֵׁן. וְתְלָתָא כְּלִידִין.
 מְצִירִין. בְּקָנִיא חַד חֲזוּר וְשׁוֹשֵׁן. בֵּין לְשֵׁתָא קָנִין. דְּנְפָקִין מִן מְנֶרֶתָא:
 ב וּבַמְּנֶרֶה אַרְבַּעַה גְּבִעִים מְשֻׁקָּדִים כַּפְתָּרִיהָ
 וּפְרָחֶיהָ: וּבַמְּנֶרֶתָא אַרְבַּעַה כְּלִידִין. מְצִירִין. חֲזוּרָהָ וְשׁוֹשְׁנָהָ:
 כ וּכְפָתָר תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנֶה וּכְפָתָר
 תַּחַת שְׁנֵי הַקָּנִים מִמֶּנֶה וּכְפָתָר תַּחַת־שְׁנֵי

תפסיר רס"ג

אלכיארגאת מנהא: (כב) תפאפיתחא וקצבהא מנהא פנאת. פלהא מצמתה ואחדה מן דיהב כאלין: (כג) וצנע להא סבעה סרג. וכלבאתהא ומגאמרהא מן דיהב כאלין: (כד) מן בדרה דיהב כאלין צנעהא. הי וגמיע אניתהא: (כה) וצנע מד'בח אלפכור מן כ'שב אלסנט. טולה ד'ראע וערציה ד'ראע מר'פעא. וסמכה ד'ראעין. מנה ארפאנה: (כו) וג'שאה ב'דיהב כאלין. סטחה וחיטאנה. מטתדירא וארפאנה וצנע לה. זיגא מן ד'יהב מטתדירא:

הַקְּנִים מִמֶּנָּה לְשֵׁשֶׁת

הַקְּנִים הַיְצֵאִים מִמֶּנָּה:

וְחִזּוּר. תַּחֲוֹת תְּרִין קְנִין דְּמִנָּה. וְחִזּוּר תַּחֲוֹת תְּרִין קְנִין דְּמִנָּה. וְחִזּוּר. תַּחֲוֹת תְּרִין קְנִין דְּמִנָּה. לְשֵׁשֶׁת קְנִין דְּנִפְקִין

מִנָּה: כַּכּ פַּתְרֵיהֶם וּקְנֵתֶם

מִמֶּנָּה הֵיוּ פְּלֵה מְקֻשָּׁה

אַחַת זֶהָב טָהוֹר: חִזּוּרֵיהוֹן

וּקְנֵיהוֹן מִנָּה הָיוּ. פְּלֵה. נְגִידָא חֲדָא דְדַהָב

דְּכִי: כַּכּ וַיַּעַשׂ אֶת־נֶרְתִּיהָ

שִׁבְעָה וּמִלְקָחֶיהָ וּמַחְתֵּיתֶיהָ

זֶהָב טָהוֹר: וְעָבַד יָת בּוֹצִינָהָא

שִׁבְעָא. וְצִיבְתָהָא וּמַחְתֵּיתָהָא דְדַהָב דְּכִי: כַּכּ פְּכַר זֶהָב טָהוֹר

עָשָׂה אֶתְּהָ וְאֶת כָּל־פְּלִיָּהָ: כַּכּרָא. דְּדַהָבָא דְּכִיָּא עָבַד

יְתָה. וְיָת כָּל מִנָּהָא: פ **❀ שְׁטִי ❀ רְבִיעֵי כְּשֶׁהוֹן מַחֻבְּרוֹת בְּסַת"ו**

כַּכּ וַיַּעַשׂ אֶת־מִזְבַּח הַקְּטֹרֶת עֲצֵי שִׁטִּים אִמָּה

אֲרָכּוֹ וְאִמָּה רַחְבּוֹ רְבִיעַ וְאַמְתִּים קָמְתּוֹ מִמֶּנּוּ

הֵיוּ קִרְנֹתָיו: וְעָבַד. יָת מְדַבְּחָא דְקֹטֶרֶת בּוֹסְמִיָּא דְאָעִי שְׁטִין.

אַמְתָּא אֲוֵרְבִּיָּה וְאַמְתָּא פּוֹתִיָּה מְרֻבְּעָא. וְתִרְתִּין אַמִּין רֹמִיָּה. מִנִּיָּה

הָוָאָה קִרְנוֹהִי: כַּכּ וַיַּצֵּף אֹתוֹ זֶהָב טָהוֹר אֶת־גִּזּוֹ

וְאֶת־קִירֹתָיו סָבִיב וְאֶת־קִרְנֹתָיו וַיַּעַשׂ לוֹ זָר

זֶהָב סָבִיב: וְחָפָא יְתִיָּה דְדַהָב דְּכִי. יָת אַגְרִיָּה וְיָת פּוֹתִלוֹהִי.

תפסיד רס"ג

כז) וחלקתין מן דיהב צנעהמא לה תחת זיגה. פי גהתיה. כד'אך עלי גאנפיה מפאנא לאלד'הוק. ליחמל בהא: כח) וצנע אלד'הוק. מן כ'שב אלסנט. וגשאהא בד'הב: כט) וצנע דהן אלמסח מקדסא. ובכ'זר אלצמוג' מט'הרא. צנעה' עטאר: לח א) וצנע מד'בח אלצעידה מן כ'שב אלסנט. כמסה אד'רע טולה. וכמסה אד'רע ערצ'ה מרבעא. ות'לאת'ה אד'רע סמכה: ב) וצנע ארפאנה. פי ארבע

סחור סחור וית קרנוהי. ועבד ליה. זיר
 דדהב סחור סחור: כז וישתי
 טבעת זהב עשה-לו |
 מתחת לזרו על שתי
 צלעותיו על שני צדיו
 לבתים לבדים לשאת אתו
 בהם: ותרתינ עזקן דדהב. עבד ליה
 מלרע לזיריה. על תרתין זותיה. על
 תרין סטרוהי. לאתרא לאריחיא. למטל
 יתיה בהון: כח ויעש את-

הבדים עצי שטים ויצר אתם זהב: ועבד ית
 אריחיא דאעי שטין. וחפא יתהון דהבא: כט ויעש את-שמן
 המשחה קדש ואת-קטרת הסמים טהור
 מעשה רקת: ועבד. ית משחא דרבותא קודשא. וית קטרת

בוסמ'א דבי. עובד בוסמנו: ס (שבועי) (דביעי כשהן עחוברות)

לח ויעש את-מזבח העלה עצי שטים חמש
 אמות ארפו וחמש-אמות רחבו רבוע ושלש
 אמות קמתו: ועבד. ית מדבחא דעלתא דאעי שטין. חמיש
 אמין אורפיה. וחמיש אמין פותיה מרובע. ותלת אמין רומיה:
 ויעש קרנתיו על ארבע פנתיו ממנו היו

תפסיד רס"ג

גְּדַאֲתָהּ. וּפְנֵאת אַרְכָּאנָה מְנָה. וְגִישָׁאָה בְּנַחֲאֶס: ג) וְצָנַע גְּמִיעַ אַנְיָתָהּ. אֶלְצָנָאן וְאַלְמָגְאָרְף וְאַלְמָנָאֶשֶׁל וְאַלְמָגְאָמֶר. גְּמִיעַ דִּיאַלְדִּי צָנַע מִן נַחֲאֶס: ד) וְצָנַע לֵה סְרָדָא. עָלִי צָנַעְדָּה אֶלְשִׁבְכָּה מִן נַחֲאֶס. דוֹן שְׂרָגְבָה. מִן אֶסְפֵּל אֱלִי נְצִפָּה: ה) וְצָאגְ אַרְבַּע חֶלְקִי. פִּי אַרְבַּע אֶלְאֶטְרָאָף לְסְרָד אֶלְנַחֲאֶס. מְכַאֲנָא לְאַלְדֵּהוּק: ו) וְצָנַע אֶלְדֵּהוּק מִן כִּשְׁב אֶלְסָנַט. וְגִישָׁאָה בְּנַחֲאֶס: ז) וְאַדְכִּיל אֶלְדֵּהוּק פִּי אֶלְחֶלְקִי. אֱלִי גְאֻנְבִי אֶלְמִדְבָּח. לִיחְמֵל בְּהָא. אֶלְוֹאֲחָא מְגוּפָא צָנַעְדָּה:

קִרְנָתִיו וַיִּצַף אֹתוֹ נְחֹשֶׁת:

וְעָבַד קִרְנוֹהִי. עַל אַרְבַּע זְוִיתֵיהּ.

מִנִּיהּ הוֹאָה קִרְנוֹהִי. וַחֲפָא יְתִיהּ

נְחָשָׁא: ג) וַיַּעַשׂ אֶת-כָּל-כְּלֵי

הַמְזִבֵּחַ אֶת-הַסִּירֹת וְאֶת-

הַיָּעִים וְאֶת-הַמְזֹרְקֹת אֶת-

הַמְזֹלְגֹת וְאֶת-הַמַּחְתֹּת כָּל-

כְּלָיו עָשָׂה נְחֹשֶׁת: וְעָבַד יֵת כָּל

מְנֵי מַדְבַּחָא. יֵת פְּסַכְתִּירוֹתָא וְיֵת

מַגְרוֹפִיתָא וְיֵת מְזֹרְקֵיא. יֵת צְנוּרִיתָא וְיֵת

מַחְתֵּיתָא: כָּל מְנוֹהֵי עָבַד נְחָשָׁא:

ד) וַיַּעַשׂ לַמְזִבֵּחַ מְכַבֵּר

מֵעֵשָׂה רִשֶׁת נְחֹשֶׁת תַּחַת כַּרְכָּבוֹ מִלְמָטָה עַד-

חֲצִי: וְעָבַד לְמַדְבַּחָא סְרָדָא. עוֹבַד מְצַדְתָּא דְנְחָשָׁא. תַּחְוֹת סוּבִיבִיָּהּ.

מִלְרַע עַד פְּלַגִּיָּה: ה) וַיִּצַק אַרְבַּע טַבְעוֹת בְּאַרְבַּע

הַקְּצוֹת לְמַכְבֵּר הַנְּחֹשֶׁת בִּתְיִים לְבַדִּים: וְאַתִּיד.

אַרְבַּע עֲזֻקוֹן. בְּאַרְבַּע זְוִיתָא לְסְרָדָא דְנְחָשָׁא. אַתְרָא לְאַרְיַחְיָא:

ו) וַיַּעַשׂ אֶת-הַבַּדִּים עֲצֵי שֹׁטִים וַיִּצַף אֹתָם נְחֹשֶׁת:

וְעָבַד יֵת אַרְיַחְיָא דְאֵעֵי שֹׁטִין. וַחֲפָא יֵתְהוֹן נְחָשָׁא: ז) וַיָּבֵא אֶת-

הַבַּדִּים בְּטַבְעוֹת עַל צִלְעוֹת הַמְזִבֵּחַ לְשֵׂאת אֹתוֹ

זֶלְק הַדְּקִדּוּק: ד) וַיַּעַשׂ לְמַזְבֵּחַ מְכַבֵּר. תִּיבַת לְמַזְבֵּחַ בְּפִשְׁטָא אַחַת בְּכָל הַתִּיגָאן וְהִיא מִלְרַע. וְעֵיין בְּפִרְשַׁת לך לך מַה שְׁכַתְּבֵנו שֵׁם:

תפסיר רס"ג

(ח) וְצַנַע אֶלְחֹוֹץ. ומקעדה מן נחאס. מן מראיא אלנסא. אלמתגיישאת ענד באב כ'בא אלמחציר: ט) וְצַנַע אֶלְצִרְאֲדֶק מן גחה' מהב אלגנוב. קלוע אלצראדק מן עשר משזור. מאיה' ד'ראע: י) עמדהא עשרין. וקואעדהא עשרין מן

בָּהֶם נְבוֹב לַחַת עָשָׂה אֹתוֹ:
וְאֵעִיל יֵת אֲרִיחִיא בְּעֹזְקָתָא. על סטרי מדבחא. למטל יתיה בהון. חליל לוחין
עבד יתיה: **ס ה וַיַּעַשׂ אֶת**
הַכִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְאֵת בְּנוֹ
נְחֹשֶׁת בְּמִרְאֵת הַצְּבָאוֹת

אֲשֶׁר עָבְאוּ פָתַח אֱהֵל מוֹעֵד: וְעַבְד. ית כ'יורא דנחשא. וית בסיסיה דנחשא. במחזית נשיא. דאתין לצלאה. פתרע משכן זמנא: **ס** **שְׁבִיעֵי בַסְפֵּרִי תִּסְבֵּן** **וַיַּעַשׂ אֶת־הַחֲצֵר**
לְפָאתָא | נֶגֶב תִּימְנָה קִלְעֵי הַחֲצֵר שֵׁשׁ מְשֹׁר
מָאָה בָּאֲמָה: וְעַבְד ית דרתא. לרוח עיבר דרומא. סרדי דרתא
דבוץ שזיר. מאה אמין: **ד עֲמוּדֵיהֶם עֲשָׂרִים וְאֲדָנֵיהֶם**

— רס"י —

ומתוך כך מביאות לבעליהן לידי תאוה ונזקקות להם, ומתעברות ויולדות שם, שנאמר (שיר כס"ח ט) תחת התפוח עוררתיו, וזהו שנאמר במראות הצובאות. ונעשה הכיור מהם, שהוא לשום שלום בין איש לאשתו, להשקות ממים שבתוכו את שקנא לה בעלה ונסתרה, ותדע לה, שהן מראות ממש, שהרי נאמר (שמוס לח כט ט) ונחשת התנופה שבעים ככר וגו', ויעש בה וגו', וכיור וכנו לא הזכרו שם, למדת שלא היה נחשת שלכיור מנחשת התנופה, כך דרש רבי תנחומא, וכן תרגם אנקלוס במחזית נשיא, והוא תרגום שלמראות מיידויר"ש בלטה, וכן מצינו בישיעה (ישעי ג כג) והגליונים, מתרגמן ומחזינתא: **אֲשֶׁר עָבְאוּ.** להביא נדבתו:

לח' נבוב לחת. נבוב הוא חלול, וכן (ירמיס כג, כ) וְעָבְו אַרְבַּע אֲצַבְעוֹת נְבוֹב: **נְבוֹב לַחַת.** הלוחות שלעצי שטים לכל רוח והחלל באמצע: **ס בְּמִרְאֵת הַצְּבָאוֹת.** בנות ישראל היו בידן מראות, שרואות בהן כשהן מתקשטות, ואף אותן לא עכבו מלהביא לנדבת המשכן, והיה מואס משה בהן, מפני שעשויים ליצר הרע, אמר לו הקדוש ברוך הוא קבל, כי אלו חביבין עלי מן הכל, שעל ידיהם העמידו הנשים צבאות רבות במצרים. כשהיו בעליהם יגיעים בעבודת פרה, היו הולכות ומוליכות להם מאכל ומשתה ומאכילות אותם ונוטלות הפראות, וכל אחת רואה עצמה עם בעלה במראה ומשדלתו בדברים, לומר אני נאה ממה.

תפסיד רס"ג

עֲשָׂרִים נְחֹשֶׁת וְוִי

הָעֲמוּדִים וְחֹשְׁקֵיהֶם כְּסָף:

עֲמוּדֵיהוֹן עֲשָׂרִין. וְסִמְכֵיהוֹן עֲשָׂרִין
דְּנַחֲשָׂא. וְוִי עֲמוּדֵיָא. וְכַבּוּשֵׁיהוֹן כְּסָף:

וְלִפְּאֵת עֲפֹן מֵאָה

בְּאַמָּה עֲמוּדֵיהֶם עֲשָׂרִים

וְאַדְנֵיהֶם עֲשָׂרִים נְחֹשֶׁת

וְוִי הָעֲמוּדִים וְחֹשְׁקֵיהֶם

כְּסָף: וְלְרוּחַ עֲפֹנָא מֵאָה אַמִּין.

עֲמוּדֵיהוֹן עֲשָׂרִין. וְסִמְכֵיהוֹן עֲשָׂרִין
דְּנַחֲשָׂא. וְוִי עֲמוּדֵיָא. וְכַבּוּשֵׁיהוֹן כְּסָף:

וְלִפְּאֵת-יָם קִלְעִים

חֲמִשִּׁים בְּאַמָּה עֲמוּדֵיהֶם עֲשָׂרָה וְאַדְנֵיהֶם

עֲשָׂרָה וְוִי הָעֲמוּדִים וְחֹשְׁקֵיהֶם כְּסָף: וְלְרוּחַ

מְעַרְבָא. סְרְדֵי חֲמִשִּׁין אַמִּין. עֲמוּדֵיהוֹן עֲשָׂרָה. וְסִמְכֵיהוֹן עֲשָׂרָה. וְוִי

עֲמוּדֵיָא. וְכַבּוּשֵׁיהוֹן כְּסָף: וְלִפְּאֵת קִדְמָה מְזֻרְחָה

חֲמִשִּׁים אַמָּה: וְלְרוּחַ קְדוּמָא מִדְּנַחֲשָׂא חֲמִשִּׁין אַמִּין:

קִלְעִים חֲמִש-עֲשָׂרָה אַמָּה אֶל-הַכֶּתֶף

עֲמוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְאַדְנֵיהֶם שְׁלֹשָׁה: סְרְדֵי חֲמִש

עֲשָׂרִי אַמִּין לְעֵבְרָא. עֲמוּדֵיהוֹן תְּלָתָא. וְסִמְכֵיהוֹן תְּלָתָא:

וְלִכְתָּף הַשְּׁנִית מְזָה וּמְזָה לְשַׁעַר הַחֲצֵר

קִלְעִים חֲמִש עֲשָׂרָה אַמָּה עֲמוּדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה

נחאס. וְזֵרָאפִין אֲלַעְמִד

וְטִלְאָהָא פְּצִיָּה: יא) וְמִן גְּהֵה

אֲלִשְׁמַאל מֵאַיְהֵ דִרְאָע.

עֲמִדָּהָא עֲשָׂרִין. וְקִוְאַעֲדָהָא

עֲשָׂרִין מִן נַחֲאס. וְזֵרָאפִין

אֲלַעְמִד וְטִלְאָהָא פְּצִיָּה: יב) וְמִן

גְּהֵה מִתְּבַב אֲלַגְרִב. קִלְוַע

טוֹלְהָא כִּימְסִין דִרְאָע. עֲמִדָּהָא

עֲשָׂרָה. וְקִוְאַעֲדָהָא עֲשָׂרָה.

וְזֵרָאפִין אֲלַעְמִד וְטִלְאָהָא

פְּצִיָּה: יג) וְמִן גְּהֵה אֲלִשְׂרָק

כִּימְסִין דִרְאָע: יד) מִנְהָא

קִלְוַע. כִּמְסֵה עֲשָׂר דִרְאָעָא

לְאַלְכֶם. עֲמִדָּהָא תִּלְאַתִּיהָ.

וְקִוְאַעֲדָהָא תִּלְאַתִּיהָ:

טו) וְלֵאלְכֶם אֱלֹהֵי אֲנִי. ימנה

וְיִסְרָה לְבָאָב אֲלַצְרָאדְקָ.

תפסיד רס"ג

קלוע טולהא כמסה עשר
 דראע ועמדהא תילאתיה.
 וקואעדהא תילאתיה: טז) גמיע
 קלוע אלצראדק. מסתדירא מן
 עשר משזור: יז) וקואעד
 אלעמד מן נחאס. וזראפין
 אלעמד וטלאהא פציה. וגישא
 רוסהא איצא. כמא אן
 גמיעהא מטלייה פציה:
 יח) וסתר באב אלצראדק
 צנעה ראקם. מן אסמאנגון
 וארגואן. וצבג קרמז ועשר
 משזור. וטולה עשרין דראע.
 וסמכה אלדי הו ערציה
 כימסה אדרע. באזא
 קלוע אלצראדק: ט) ועמדהא
 ארבעה. וקואעדהא ארבעה

וּאֲדַנִּיָּהֶם שְׁלֹשָׁה: וְלַעֲבָרָא
 תְּנִינָא. מִבָּא וּמִבָּא לְתַרְע דְּרִתָּא. סְרְדִי.
 חֲמִשׁ עֶשְׂרֵי אַמִּין. עֲמוּדֵיהוֹן תְּלַתָּא.
 וְסַמְכֵיהוֹן תְּלַתָּא: טז) כָּל-קַלְעֵי
 הַחֲצָר סָבִיב שֵׁשׁ מִשְׁזֹר:
 כָּל סְרְדֵי דְרִתָּא. סְחֹר סְחֹר דְּבוּץ שְׁזִיר:
 ז) וְהָאֲדָנִים לְעַמּוּדִים נְחֹשֶׁת
 וְוִי הָעַמּוּדִים וְחֲשׂוּקֵיהֶם
 כֶּסֶף וְצָפוּי רְאִשֵׁיהֶם
 כֶּסֶף וְהֵם מְחֻשָּׁקִים כֶּסֶף
 כָּל עַמּוּדֵי הַחֲצָר: וְסַמְכֵיָא
 לְעַמּוּדֵיָא דְנַחֲשָׂא. וְוִי עַמּוּדֵיָא.

וּכְבוּשֵׁיהוֹן כֶּסֶף. וְחֲפּוּי רִישֵׁיהוֹן כֶּסֶף. וְאַנּוֹן מְכוּבָּשִׁין כֶּסֶף. כָּל עַמּוּדֵי
 דְרִתָּא: טז) **עֲפֵטִיר** וּמִסֵּךְ שַׁעַר הַחֲצָר מַעֲשֵׂה רָקִים
 תְּכֵלֶת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלְעֵת שָׁנִי וְשֵׁשׁ מִשְׁזֹר
 וְעֶשְׂרִים אַמָּה אָרְדֵי וְקוֹמָה בְּרַחֲב חֲמִשׁ אַמּוֹת
 לְעַמֻּת קַלְעֵי הַחֲצָר: וּפְרָסָא. דְתַרְע דְרִתָּא עוֹבֵד צִיִּיר.
 דְתַכְלָא וְאַרְגָּמָן. וְצַבֵּע זְהוּרִי וְבוּץ שְׁזִיר. וְעֶשְׂרִין אַמִּין אֹרְכָא. וְרוּמָא
 בְּפוּתֵיָא חֲמִשׁ אַמִּין. לְקַבִּיל סְרְדֵי דְרִתָּא: טז) וְעַמּוּדֵיהֶם
 אַרְבַּעָה וְאֲדַנִּיָּהֶם אַרְבַּעָה נְחֹשֶׁת וְוִיָּהֶם כֶּסֶף

— רס"ג —

חסלת פרשת ויקהל

יח לעמדת קלעי החצר. כמדת קלעי החצר:

תפסיד רס"ג

וּצְפוּי רֵאשִׁיָּהֶם וַחֲשִׁקֵיהֶם

מן נחאס. וְרֵאשִׁיָּהֶם פְּצִיָּה. וְגִישָׁא רֹסְקָא. וְטִלְאָהָא פְּצִיָּה: (ט) וְגַמִּיעַ אוֹתָאד אֶלְמִסְכָּן וְאֶלְצִרְאָדִק. מִסְתַּדִּירָא מִן נחאס:

בְּסָף: וְעַמּוּדֵיהוֹן אַרְבַּעָא.

וְסַמְכֵיהוֹן אַרְבַּעָא דְנַחֲשָׂא. וְוִיָּהוֹן בְּסָף. וְחַפּוּי רִישֵׁיהוֹן. וְכַבּוּשֵׁיהוֹן בְּסָף:

בְּ וּכְל־הִתְדַת לְמִשְׁכָּן

וְלַחֲצֵר סָבִיב נַחֲשֶׁת: וְכֹל סָבִיא. לְמִשְׁכָּנָא וְלְדַרְתָּא. סְחוֹר

סְחוֹר דְנַחֲשָׂא: ס ס ס

קְזָב פִּי־סוֹקִים סִימָן סְנֵאָה

ברכה ראשונה שקודם ההפטרות

בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם. אֲשֶׁר בָּחַר, בְּנַבִּיאִים טוֹבִים. וְרָצָה בְּדַבְרֵיהֶם, הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת. בְּרוּךְ אַתָּה יְהוָה. הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה, בְּמִשָּׁה עַבְדּוֹ, וּבִישְׂרָאֵל עַמּוֹ. וּבְנַבִּיאֵי הָאֵמֶת וְהַצְּדִק: (אמין)

הפטרות דויקהל

במלכים א' סימן ז'

וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיִּקַּח אֶת־חִירָם מִצֹּר: וַיִּשְׁלַח,

מִלְכָּא שְׁלֹמֹה. וּדְבַר יֵת חִירָם, מִצֹּר: בְּ בֶן־אִשָּׁה

אֶלְמָנָה הוּא מִמַּטֵּה נִפְתָּלִי וְאָבִיו אִישׁ־צֹרִי חֲרָשׁ נַחֲשֶׁת

וַיִּמְלֵא אֶת־הַחֲכָמָה וְאֶת־הַתְּבוּנָה וְאֶת־הַדַּעַת לַעֲשׂוֹת

כָּל־מְלָאכָה בְּנַחֲשֶׁת וַיָּבֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וַיַּעַשׂ

אֶת־כָּל־מְלָאכָתּוֹ: בַּר אֶתְתָּא אַרְמִלְתָּא הוּא, מִשְׁבֻּטָּא דְבֵית

נִפְתָּלִי. וְאָבוּהִי גִבֹר צוּרִי, אִמֶּן בְּעֵבֶדֶת נַחֲשָׂא. וְאֶתְמִלִּי. יֵת חֲכַמְתָּא וְיֵת

סְכַלְתְּנוּתָא, וְיֵת דַּעְתָּא. לְמַעַבְד כָּל עֲבִידָא, בְּנַחֲשָׂא. וְאֶתָּא, לְוֵת מִלְכָּא

זֶלֶק הַדְּקָדוּק: * וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכו': כַּאֲן תַּחֲלַת פִּסְקָא: בְּ בֶן אִשָּׁה אֶלְמָנָה הוּא בְּטַעַם אֲזִיל וְאֵתִי בְּכֹל סְפָרֵי תִימָן:

שְׁלֹמֹה. וְעָבַד, יְת כָּל עֲבִידֵיהֶּ: ג וַיַּצַּר אֶת־שְׁנֵי הָעַמּוּדִים
 נְחֹשֶׁת שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה אַמָּה קוֹמַת הָעַמּוּד הָאֶחָד וְחוּט
 שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אַמָּה יָסַב אֶת־הָעַמּוּד הַשֵּׁנִי: וְצָר. ית תְּרִין
 עַמּוּדָיָא, דְּנַחֲשָׂא. תַּמְנָא עֶסְרִי, אַמִּין. רֹמְיָה, דְּעַמּוּדָא חַד. וְחוּט מִשַּׁח
 תַּרְתָּא עֶסְרִי אַמִּין, מִקַּף לִיָּהּ. וְכֵן, לְעַמּוּדָא תַּנְיִנָּא: ד וּשְׁתֵּי כְּתָרוֹת
 עָשָׂה לָתֵת עַל־רָאשֵׁי הָעַמּוּדִים מִצֶּק נְחֹשֶׁת חֲמִישׁ
 אַמּוֹת קוֹמַת הַכְּתָרַת הָאֶחָת וְחֲמִישׁ אַמּוֹת קוֹמַת
 הַכְּתָרַת הַשֵּׁנִית: וְתַרְתִּין קַרְנַתָּון, עָבַד. לְמַתָּן. עַל רִישֵׁי עַמּוּדָיָא,
 מַתָּךְ נְחֹשָׂא. חֲמִישׁ אַמִּין. רֹמְיָה, דְּקַרְנַתָּא חַדָּא. וְחֲמִישׁ אַמִּין. רֹמְיָה,
 דְּקַרְנַתָּא תַּנְיִיתָּא: ה שְׁבָכִים מַעֲשֵׂה שְׁבָכָה גְּדִלִים מַעֲשֵׂה
 שְׂרָשְׁרוֹת לַכְּתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים שְׁבַעַה
 לַכְּתָרַת הָאֶחָת וְשְׁבַעַה לַכְּתָרַת הַשֵּׁנִית: סְרִיגִין, עוֹבַד
 סְרִיגוֹ. קְלִיעִין, עוֹבַד גְּדִילוֹ. לְקַרְנַתָּון. דְּעַל, רִישׁ עַמּוּדָיָא. שְׁבַעַא,
 לְקַרְנַתָּא חַדָּא. וְשְׁבַעַה, לְקַרְנַתָּא תַּנְיִיתָּא: ו וַיַּעַשׂ אֶת־הָעַמּוּדִים
 וּשְׁנֵי טוֹרִים סָבִיב עַל־הַשְּׁבָכָה הָאֶחָת לְכֶסֶת אֶת־
 הַכְּתָרַת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הַרְמוֹנִים וְכֵן עָשָׂה לַכְּתָרַת
 הַשֵּׁנִית: וְעָבַד, יְת עַמּוּדָיָא. וְתַרִּין סְדָרִין סְחֹר סְחֹר, עַל סְרִיגַתָּא
 חַדָּא. לְכֶסֶתָּה יְת קַרְנַתָּון, דְּעַל רִישׁ רְמוֹנָיָא. וְכֵן עָבַד. לְקַרְנַתָּא,
 תַּנְיִיתָּא: ז וְכְתָרוֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשׁ הָעַמּוּדִים מַעֲשֵׂה שׁוֹשָׁן
 בְּאוּלָּם אַרְבַּע אַמּוֹת: וְקַרְנַתָּון. דְּעַל, רִישׁ עַמּוּדָיָא. עוֹבַד
 שׁוֹשְׁנַתָּא, לְקִיט בְּאוּלָּמָא. אַרְבַּע, אַמִּין: ח וְכְתָרוֹת עַל־שְׁנֵי
 הָעַמּוּדִים גַּם־מִמַּעַל מְלַעַמַת הַבֶּטֶן אֲשֶׁר לְעֶבֶר
 (כ' שְׁבַכָה) הַשְּׁבָכָה וְהַרְמוֹנִים מֵאַתֵּים טְרִים סָבִיב עַל

וְזֶלֶק הַדְּקָדוֹק: ד מִצֶּק. אִין בְּצַד"י דְּגַשׁ וְהוּא רַפְּהָ, כִּי רֹאוּי הִיָּה לְהִיּוֹת מְלֹא:

הַפֶּתַח הַשְּׁנִית: וּקְרַנְתָּן. עַל תְּרִין, עֲמוּדָיָא. אֶף מְלַעֲלָא,
מְלַקְבִיל דְּבִקָא. דְּלַעֲיֵבֵר, סְרִיגָתָא. וְרִמּוֹנָיָא מֵאֲתַן סְדְרִין עֲבִידִין לָהּ,
סְחֹר סְחֹר. עַל, קְרַנְתָּא תַנְיִיתָא: ^ט וַיִּקַּם אֶת־הָעַמּוּדִים לְאֵלֶם
הַהֵיכָל וַיִּקַּם אֶת־הָעַמּוּד הַיְמָנִי וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יָכִין
וַיִּקַּם אֶת־הָעַמּוּד הַשְּׂמָאלִי וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ בְּעֹז: וְאֶקִּים,
יְת עֲמוּדָיָא. לְאוֹלְמָא, דְּהֵיכְלָא. וְאֶקִּים יְת עֲמוּדָא, מִיְמִינָא. וַקְרָא יְת
שְׁמִיָּה, יָכִין. וְאֶקִּים יְת עֲמוּדָא, מִסְּמָאלָא. וַקְרָא יְת שְׁמִיָּה, בְּעֹז: ^ד וְעַל
רֹאשׁ הָעַמּוּדִים מַעֲשֵׂה שׁוֹשַׁן וְהִתָּם מְלֹאכֶת הָעַמּוּדִים:
וְעַל. רִישׁ עֲמוּדָיָא, עוֹבֵד שׁוֹשַׁנָּא. וְשְׁלִימַת, עֲבִידַת עֲמוּדָיָא:

(גְּאֲלֵנוּ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:)

(פְּרַקְנָא. יי צְבָאוֹת, שְׁמִיָּה. קְדִישָׁא, דִּישְׂרָאֵל:)

עַל דָּא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח, שְׁמָא רַבָּא קְדִישָׁא. דִּי לַעֲלֵא, חַיָּא וְקַיָּמָא. מְבָרַךְ הוּא לְעָלֵם,
וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא:

גהד לנחת שבת ושני וחמישי אלה פקודי

הַמְיֻשִׁי כְּשֶׁהוּן מַחֲבֹרֹת בְּסֵת"ו ^{כא} אֵלֶּה
פְּקוּדֵי הַמְשָׁכָן הַמְשָׁכָן
הָעֵדוּת אֲשֶׁר פִּקֵּד עַל־פִּי
מֹשֶׁה עֲבֹדַת הַלְוִיִּם בְּיַד

תפסיר רס"ג

כא) הדיא עדיד מא דכיל פי
אלמסכן מסכן אלשהאדה.
אלדי עד באמר מוסי.
כידמה אלליואניין. עלי יד

— רס"י —

כא אֵלֶּה פְּקוּדֵי. בְּפִרְשָׁה זֹו נִמְנֹו כָּל מִשְׁקְלֵי
נְדָבַת הַמְשָׁכָן, לְכֶסֶף וְלַזָּהָב וְלַחֲזָשֶׁת, וְנִמְנֹו
כָּל פְּלִיז לְכָל עֲבֹדָתוֹ: הַמְשָׁכָן מְשָׁכָן.
שְׁנֵי פְּעֻמִּים, רִמּוֹ לְמִקְדָּשׁ שְׁנֹת־מְשָׁכָן
בְּשְׁנֵי הוֹרְבָנִין עַל עֲזוּנֹתֵיהֶן שְׁלִישְׂרָאֵל:

מְשָׁכָן הָעֵדוּת. עֲדוּת לְיִשְׂרָאֵל שְׁוֹתֵר לָהֶם
הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל מַעֲשֵׂה הָעֵגֹל, שְׁהָרִי
הַשְּׂרָה שְׁכִינָתוֹ בֵּינֵיהֶם: עֲבֹדַת הַלְוִיִּם.
פְּקוּדֵי הַמְשָׁכָן וְכִלְיֹו הִיא עֲבֹדָה הַמְסוּרָה
לְלוֹיִם בַּמִּדְבָּר, לְשֹׂאת וּלְהוֹרִיד לְהַקִּים אִישׁ